БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 25 (16.715). | 30 январь 1977 йил, якшанба | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ КИТОБЧА ҚИЛИБ ЧИҚАРИЛДИ

Сиёсий адабиёт нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг қаҳрамон шаҳарга «Олтин юлдуз» медали топширишга бағишланиб, 1977 йил 18 январь куни Тулада ўтказилган тантанали мажлисда сўзлаган нутқи текстини китобча қилиб чиқарди.

«Тула ҳимоячиларининг буюк жасорати» номли шу китобча оммавий нусхада нашр этилди.

(ТАСС).

РСФСР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

28 январь куни РСФСР Министрлар Советининг мажлиси бўлиб, унда РСФСР халқ хўжалигини ривожлантириш 1976 йилги Давлат плани ва Давлат бюджетининг бажарилиш якунлари ҳамда 1977 йилги план, бюджет ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш тадбирлари кўриб чиқилди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев нутқ сўзлади. (ТАСС).

САНОАТДА БОШҚАРИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ВА ПЛАН ИНТИЗОМИНИ МУСТАҲКАМЛАШ—РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг V пленуми саноатда бошқаришни такомиллаштириш ва план интизомини мустаҳкамлаш юзасидан республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

Қабул қилинган қарорда республика партия ташкилотлари меҳнаткашларни партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми қарорларини муваффақиятли амалга оширишга сафарбар этишда катта иш қилганликлари таъкидланади. Беш йилликнинг биринчи йилида саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1975 йилга нисбатан пландаги 3.2 процент ўрнига 5.4 процент кўпайди. Пландан ташқари 420 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинди. Капитал қурилиш ва юк ташиш ҳажми ошди, алоқа воситалари яхшироқ ишлай бошлади. Ўнлаб саноат, социал-маданий-маиший ва уй-жой объектлари ишга туширилди. Қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари, айниқса пахтакорлар юксак марраларга эришдилар. Давлатга 5 миллион 338 минг тонна пахта сотилди.

Республикада ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш соҳасида собитқадам иш олиб борилмоқда. Саноатда бошқаришни такомиллаштириш ва план интизомини мустаҳкамлаш масалаларига эътибор кучайди. 85 та ишлаб чиқариш бирлашмаси тузилди, уларнинг фаолияти бошқаришнинг бу янги илғор формаси катта афзалликларга эга эканлигини кўрсатиб турибди. Автоматлаштирилган бошқариш системаси комплекс программаси ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда. 70 та автомат бошқарув системаси ишга туширилди.

Шу билан бирга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми қарорида таъкидланадики, республика партия ва совет органларининг саноатга раҳбарлик соҳасидаги ишида айрим камчилик ва нуқсонлар бор.

Баъзи бир муҳим кўрсаткичлар соҳасида, айниқса меҳнат унумдорлигини ошириш суръатлари, ишлаб чиқариш фондларидан фойдаланиш, маҳсулот сифати соҳасида қолоқликка йўл қўйилди. Бултур 180 та корхона меҳнат унумдорлигини ошириш планини бажармади, 269 та корхона эса меҳнат унумдорлиги суръатларини пасайтириб юборди. Бухоро, Қашқадарё ва Тошкент областларида бундай завод ва фабрикалар кўп.

Химия, енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва бошқа саноат тармоқларидаги бир қанча янги йирик корхоналарда узоқ вақтдан бери лойиҳа қувватлари ўзлаштирилмаётир. Сифати паст, стандартларга ва техника шартларига хилоф маҳсулотларни ишлаб чиқариш фактлари учраб турибди.

Айрим министрликлар ва идораларнинг, корхоналар ва бирлашмаларнинг раҳбарлари ишлаб чиқаришни реконструкция қилиш ва техника билан қайта қуроллантиришнинг актуал масалаларини суст ҳал этмоқдалар, технология жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш топшириқларини бажармаётирлар Гўшт-сут саноати, Озиқ-овқат саноати, Автомобиль йўллари, Қурилиш, Қишлоқ хўжалиги министрликлари, «Главташкентстрой» янги техникани дуруст жорий этмаётирлар.

Иш вақтининг зое ўтишига йўл қўйилмоқда, шунинг оқибатида ҳар йили кўп миқдордаги маҳсулот берилмай қолмоқда. Қўл меҳнати билан машғул бўлган ишчилар салмоғи ҳали ҳам катта. Бир қанча корхоналар ишида план интизомини бузиш ҳоллари содир бўлмоқда, бир маромда ишламаслик фактлари, планларни бажариш давомида уларни ўзгартиришдек яроқсиз практика тугатилган эмас.

Айрим министрликлар ва идоралар ишлаб чиқариш бирлашмаларини тузишга лозим даражада техникавий-иқтисодий жиҳатдан асосланмай туриб расмиятчилик билан қарамоқдалар.

Республика план органлари, министрликлар ва идораларнинг ишида илмий прогнозлаш пухта йўлга қўйилмаган, план лойиҳаларини анализ қилиш ва такомиллаштириш вақтида кўпинча нуқул статистик ёндашишга йўл қўйилмоқда, тармоқлараро ва ички тармоқ номутаносиблиги, шунингдек материал-техника таъминотини планлаштиришдаги хатолар кўпинча пайқалмай қолинмоқда ва шу сабабли тугатилмаётир.

Республика Фанлар академияси ва илмий муассасалари саноат ишлаб чиқаришини такомиллаштиришнинг энг муҳим проблемаларини тадқиқ этишда сусткашлик қилмоқдалар, йирик ишлаб чиқариш комплексларини бошқаришни ташкил этишнинг аҳволини дуруст ўрганмаётирлар.

Капитал қурилишда қурилишни планлаштиришдаги нуқсонлар, бошқариш ва ташкил этишдаги, янги қувватлар ва объектларнинг ўз вақтида ишга туширилишини таъминлашдаги камчиликлар ҳамон давом этиб келмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми область, шаҳар, район партия комитетлари, министрликлар ва идоралар зиммасига 1977 йилги ва умуман ўнинчи беш йилликдаги планларнинг барча миқдор ва сифат кўрсаткичлари бўйича сўзсиз бажарилишини, меҳнат унумдорлигининг оширилишини, асосий ишлаб чиқариш фондларидан ва капитал маблағлардан фойдаланиш яхшиланишини, маҳсулот ишлаб чиқариш чиқимлари камайтирилиши ва унинг сифати оширилишини таъминлаш вазифасини юклади.

Алоҳида ҳар бир корхонанинг орқада қолиш сабабларини синчиклаб кўриб чиқиб, мавжуд камчиликларни тугатиш ва уларнинг бутун хўжалик фаолияти самарадорлигини ошириш юзасидан конкрет чоралар кўриш зарур.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советига меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг саноатни ривожлантиришга раҳбарлик савиясини ошириш, уларнинг бутун куч-ғайратини план топшириқлари бажарилиши устидан контроллик қилишга, бошқаришни такомиллаштириш ва план интизомини мустаҳкамлаш масалаларига қаратиш таклиф этилди.

Ўзбекистон ССР Госпланига, министрликлар ва идораларга, бирлашмалар ва корхоналарнинг раҳбарларига саноатни бошқаришдаги камчиликларни тугатиш, тармоқ ва территориал ривожланишни ўзаро тўла-тўкис боғлаб олиб боришни, барча халқ хўжалик планларининг балансли бўлишини, ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришиш учун иқтисодий омиллар ва воситалардан янада рационал фойдаланишни таъминлаш топширилди. Бошқаришнинг ташкилий структураси ва методларини янада такомиллаштириш иши давом эттирилсин, ишлаб чиқаришни концентрациялаш, ихтисослаштириш ва кооперациялаш йўли изчиллик билан давом эттирилсин Фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этишга, коллективларни социал, иқтисодий ривожлантиришнинг комплекс планлари негизида корхоналарни реконструкция қилиш ва техника билан қайта қуроллантиришни таъминлашга алоҳида эътибор берилсин, саноат ялпи маҳсулотини оширишнинг 52 проценти шу йўл билан олинсин.

Республика Госплани, қурилишда пудратчи ва буюртмачи бўлган министрликлар ҳамда идоралар капитал қурилиш ва объектларни ишга тушириш планларининг асбоб-ускуна ва материаллар етказиб бериш планлари билан балансли бўлишини таъминлашлари зарур. Капитал маблағларни сочиб юборишдан иборат яроқсиз практикага барҳам берилсин, ишлаб чиқариш қувватлари, уй-жой бинолари ва маданий-маиший объектларнинг бир маромда ва ўз вақтида ишга туширилиши таъминлансин.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари ишлаб чиқариш бирлашмалари бошланғич партия ташкилотларининг ролини ошириш чораларини кўрсинлар, уларнинг структурасини такомиллаштирсинлар, уларнинг асосий куч-ғайратини омма орасидаги бутун ташкилотчилик ва сиёсий ишни яхшилашга, барча меҳнат коллективларида ишлаб чиқариш самарадорлигини ҳар томонлама ошириш, иш сифатини яхшилаш, план ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш вазифаларини ҳал этишга қаратсинлар.

Республика Фанлар академияси, Госплани, министрликлари ва идоралари илмий-тадқиқот ишлари самарадорлигини ошириш ишлари уларнинг практика билан боғланишини мустаҳкамлашлари зарур. Янги территориал-саноат комплексларини барпо этиш тўғрисидаги таклифларни тайёрлаб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ва республика ҳукуматига топширсинлар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ҳунар-техника таълими давлат комитети, министрликлар ва идоралар малакали ишчи кадрлар тайёрлашни кенгайтиришлари ва яхшилашлари лозим. Малакали ишчиларнинг сафлари асосан ҳунар-техника билим юртларини битириб чиқувчилар ҳисобига тўлдирилиши лозимлигини назарда тутиб, ҳунар-техника таълимининг моддий-техника базасини янада жадал ривожлантириш ва мустаҳкамлаш таъминлансин.

Халқ контроли комитети, Ўзбекистон касаба союзлари республика совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, республика министрликлари ва идоралари ишлаб чиқаришнинг ҳамма участкаларида меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш учун, иқтисод ва тежамкорлик режимига риоя қилиш учун курашни кучайтиришлари зарур

Пленум саноат, транспорт, алоқа, илмий ва лойиҳалаш-контрукторлик ташкилотлари, министрликлар, идоралар ва саноат бирлашмалари, Қорақалпоғистон АССР, Ўзбекистон ССР областлари меҳнаткашларининг 1977 йил ва ўнинчи беш йиллик учун олган социалистик мажбуриятларини маъқуллади.

Республика партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорига амал қилиб, юбилей йили топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини анча ошириб бажаришга сабот билан ҳаракат қилишлари ва умуман беш йилликни муваффақиятли туғаллаш учун ишончли гарантия яратишлари лозим.

Пленум ишчилар, инженер-техник ходимлар, министрликлар ва идоралар, илмий муассасалар, партия, совет, касаба союз ва комсомол органлари саноатни бошқаришни янада такомиллаштиришни ва план интизомини мустаҳкамлашни таъминлайдилар, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб оладилар, Ватанимиз иқтисодий қудратини ривожлантиришга ўз ҳиссаларини кўпайтирадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

ЎН ТЎРТЛАР ТАШАББУСИ КЕНГ ҚАНОТ ЁЗАВЕРСИН

ҚУТЛУҒ НИЯТ

Ўн тўртлар ташаббусини коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янги зафарларга чорловчи даъват деб кутиб олдик. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, юбилей йили ҳамда беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш йўлида бошлаб юборилган мусобақа байроғини тобора баланд кўтариб, ишга киришдик. 95 минг гидротаксимлагич ва 8 минг моноблокли гидротаксимлагич ишлаб чиқариш планларини юбилейга қадар уддалашга сўз бердик. «ПУ-05» маркали универсал юклагич, «Т-62-1», «С-245» сингари дизель часосларини одатдагидан кўпроқ тайёрлашни кўзлаб қўйдик.

Корхонамизда ўн тўртлар ташаббусига қўшилиб, зиммасига юксак мажбурият олган темирчи Муровой Ҳакимов, газ пайвандчи Тошканбой Маликов, силликловчи Эркинжон Йўлдошев, электр пайвандчи Иван Журавлёв сингари ўнлаб ишчилар ҳозирдаёқ йилнинг иккинчи ярми меҳнат календарини очдилар.

Ташаббускорлар орасида ҳамшаҳримиз, «Электродвигатель» заводининг прессчиси ўртоқ Николай Голевнинг бўлиши бизни ғоят руҳлантириб юборди. Биз уни ташаббус ҳақидаги қарор матбуотда эълон қилинган куни чин қалбдан табрикладик ва қутлуғ ниятига биз ҳам қўшилганимизни айтдик. Айни кунларда бутун корхонамизда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш ва ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш ҳаракатига қўшилиб ишлаётганлар сони кун сайин ошиб бормоқда.

Абдурауф АБДУРАЗЗОҚОВ,
Андижон машинасозлик заводи слесари.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети «Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорида партия XXV съездининг қарорлари ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар, зиёлилар, бутун совет халқи меҳнат активлигини янада жўш урдириб юборганлигини таъкидладилар.

Чинакам умумхалқ тусини олган, янада юксак поғонага кўтарилган социалистик мусобақа иқтисодий ва социал тараққиётнинг қудратли воситаси, меҳнаткашларни сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбиялаш мактабидир. Социалистик мусобақа янги тажриба билан, қимматли ватанпарварлик ташаббуслари билан доимо бойиб бормоқда. Уни ташкил этиш форма ва методлари такомиллашмоқда, мусобақадошларнинг иш самарадорлиги ва сифатини оширишга эътибори кучаймоқда, меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракати кенгаймоқда.

Меҳнаткашлар КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни конкрет ҳаракат программаси деб қабул қилдилар. Саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, транспорт ва халқ хўжалиги бошқа тармоқларининг ходимлари самарадорлик ва сифат беш йиллиги бўлган ўнинчи беш йилликни бажариш учун курашга актив қўшилдилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети ўзининг мазкур қарорида етакчи касблар ходимларининг, бригадалар, участкалар, звенолар, фермалар, комсомол-ёшлар бригадалари коллективларининг, бирлашмалар, корхоналар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар, илмий-тадқиқот, лойиҳалаш ҳамда бошқа ташкилот ва муассасалар, олий ўқув юртлари коллективларининг, шаҳарлар, миллий округлар, шаҳар ва қишлоқ районлари, иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлкалар ва областларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ташкил этиб, ўнинчи беш йилликнинг ҳар бир йилида ва умуман беш йилликда унга якун ясашга ва мусобақа илғорларини рағбатлантиришга қарор бердилар. Мусобақадошларнинг асосий диққат-эътибори қайси йўналишларга қаратилиши лозимлиги белгилаб берилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарори республика меҳнаткашларининг ижодий кучларига янги куч қўшди.

Ҳамма жойда ўнинчи беш йилликда икки беш йилликни бажариш тўғрисидаги ўнлар ташаббуси, Янгийўл шаҳар меҳнаткашларининг «қолоқларсиз ишлаймиз» деган ташаббуси, Тошкентдаги «Компрессор» заводи ишчи ва хизматчиларининг Октябрь 60 йиллиги шарафига икки йиллик планни бажариш тўғрисидаги ташаббуслар ва бошқа кўпгина ташаббуслар янада кенг оммалашиб бормоқда.

Тошкент шаҳри, Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Сирдарё областлари ва бошқа областларнинг меҳнатчилари ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили учун юксак марраларни белгиладилар.

Тошкент ва Самарқанд областларининг меҳнатчилари киевликлар ташаббусини қўллаб-қувватлаб, чорвачиликни юксалтириш юзасидан янги мажбуриятлар қабул қилдилар, муқобил планларни белгиладилар. Илғор пахтакорларнинг, халқ хўжалиги бошқа тармоқлари меҳнатчиларининг бутун иш самарадорлиги ва сифатини ошириш йўлидаги ташаббуси кенг миқёсда қўллаб-қувватланмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун бошланган социалистик мусобақани янада ривожлантиришга муҳим аҳамият бериб, республика социалистик мусобақасини ўтказиш, ҳамда ўнинчи беш йилликнинг ҳар йили ва умуман беш йиллик якунларини тўплаш тўғрисида қарор қабул қилдилар:

етакчи касблар ходимлари мусобақасининг ғолибларига министрликлар (идоралар) билан касаба союзлари республика комитетларининг фахрий дипломлари ва эсдалик совғалари ёки пул мукофотлари топширилади;

бригадалар, участкалар, звенолар, бўлимлар, фермалар коллективлари мусобақасининг ғолибларига министрликлар (идоралар) билан касаба союзлари республика комитетларининг фахрий вимпеллари ва эсдалик совғалари ёки пул мукофотлари топширилади;

комсомол-ёшлар бригадалари мусобақасининг ғолибларига «Беш йилликлар қаҳрамонлари, меҳнат ветеранларидан энг яхши комсомол-ёшлар коллективига» деган кўчма Қизил байроқлар ҳамда дипломлар ва пул мукофотлари топширилади.

Саноат, ишлаб чиқариш, илмий-ишлаб чиқариш, хўжаликлараро, агро-саноат бирлашмалари ва бошқа бирлашмаларнинг, улардаги ишлаб чиқариш бўлимларининг, корхоналар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар, илмий-тадқиқот, лойиҳа, конструкторлик ҳамда бошқа ташкилот ва муассасаларнинг, олий ўқув юртларининг коллективлари мусобақаси илғорларига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари, дипломлари ва пул мукофотлари, шунингдек тегишли министрликлар (идоралар) билан касаба союзлари республика комитетларининг кўчма Қизил байроқлари ва пул мукофотлари топширилади.

Йил якунларига биноан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланган ҳамда тиғиз муқобил планларни ва оширилган социалистик мажбуриятларни бажаришда муттасил энг юксак кўрсаткичларга эришган коллективлар Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар. 1977 йил якунларига мувофиқ кўчма байроқлар билан мукофотлаш ва «Ҳурмат тахтаси»га ёзиш пайтида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилган мусобақада эришилган натижалар ҳам ҳисобга олинади.

Социалистик мусобақада ғолиб чиққан, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришда энг юксак кўрсаткичларга ва коммунистик қурилишда муваффақиятларга эришган корхона ва ташкилотларнинг коллективлари, ишлаб чиқариш илғорлари ўнинчи беш йиллик учун таъсис этилган Ўзбекистон ССР Меҳнат шуҳрати китобига ёзиладилар.

Область ва шаҳар партия комитетларига касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари билан биргаликда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлаш учун ва республика фахрий унвонларини бериш учун энг яхши ўрнак кўрсатган ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларини:

шаҳарларни ҳамда шаҳарлардаги районлар ва қишлоқ районларини (улар ўртасидаги мусобақа ғолибларига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон ССР касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан бирга дипломлар ва пул мукофотлари ҳам топширилади):

Қорақалпоғистон АССР, республика областларини (улар ўртасидаги мусобақа ғолибларига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан дипломлар топширилади) тақдим этишга ижозат берилди.

Беш йилликнинг икки, уч, тўрт йили топшириқларини бажариш мажбуриятини олган илғор ишчиларнинг ҳамда йиллик планни 1977 йил 7 ноябригача муддатидан илгари бажариш мажбуриятини олган меҳнат коллективларининг ташаббуси маъқулланди.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасида ғолиб чиққан ишлаб чиқариш илғорларини рағбатлантириш учун Совет Иттифоқи бўйлаб ва чет элларга ҳар йили 3.5 мингта имтиёзли туристик путёвкалар ажратиш тўғрисидаги таклифи:

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг социалистик мусобақада энг юксак натижаларга эришган комсомол-ёшлар коллективларига ва ёш ишлаб чиқариш ходимларига ҳар йили республика Ленин комсомоли мукофотларини бериш тўғрисидаги, ишлаб чиқариш илғорларини ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Беш йилликнинг ёш гвардиячиси» нишони билан мукофотлаш тўғрисидаги ҳамда социалистик мусобақа илғорларига ҳар йили совет халқи революцион, жанговар ва меҳнат шуҳрати жойлари бўйлаб ҳамда қардош социалистик мамлакатларга сафар қилиш учун 1200 та имтиёзли туристик путёвка ажратиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинди.

Республика партия, касаба союз, комсомол ташкилотларига, совет ва хўжалик органларига меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатини актив ривожлантириш, коммунистик меҳнат коллективи ва зарбдори деган фахрий номни бериш ва тасдиқлашга нисбатан талабчанликни ошириш топширилди. Коммунистик меҳнат зарбдорлари ва коллективлари ишлаб чиқаришнинг энг юксак самарадорлигига эришиш ва иш сифатини яхшилаш учун курашда, профессионал маҳоратни, сиёсий умумий билим ва маданий даражани оширишда, коммунистик ахлоқ нормаларига, социалистик жамият қоидаларига риоя этишда намуна бўлиб хизмат қилишлари лозим.

Министрликлар, идораларга, касаба союзлари республика комитетларига, партия, касаба союз, комсомол ташкилотларига, корхоналар, бирлашмалар, колхоз ва совхозлар, қурилишларнинг раҳбарларига коллективларнинг беш йиллик йилларига, умуман беш йилликка белгиланган план-топшириқларини ҳамда шахсий планларни цехларга, участкаларга, бригадаларга, фермаларга, ҳар бир ишчи ва хизматчига етказишни таъминлаш таклиф этилди. Ҳар бир коллектив, ҳар бир меҳнаткаш янги марраларни ва ҳал этиладиган вазифаларни аниқ равшан тасаввур қилишларига эришилсин. Социалистик мажбуриятларнинг иқтисодий жиҳатдан асосланиши яхшилансин. Меҳнат унумдорлигини ва иш сифатини ошириш юзасидан шахсий ва коллектив комплекс планларни ишлаб чиқиш ҳамда бажариш ҳаракати бутун чоралар билан ривожлантирилсин. Ижодий планлар, ҳамкорлик тўғрисидаги шартномалар асосида инженер-техник ва илмий ходимларнинг, мутахассисларнинг мусобақаси такомиллаштирилсин, ишчилар, колхозчилар, хизматчилар мусобақасини ташкил этишда уларнинг роли оширилсин. Министрликлар ва идоралар муқобил планлар ва социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши учун зарур ташкилий-техникавий ва иқтисодий шарт-шароитлар яратиб берилиши учун хўжалик раҳбарларининг масъулиятини оширсинлар.

Министрликлар, идоралар, касаба союзлари республика комитетлари, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари илғор тажрибани планли равишда кенг оммалаштиришни таъминлашлари лозим. Бу иш социалистик мусобақани ташкил этишнинг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблансин.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси министрликлар ва идоралар билан биргаликда энг оммавий касбдаги энг яхши ишчилар ва меҳнат коллективларининг халқ хўжалиги учун муҳим аҳамиятга эга бўлган илғор тажрибасини ўрганиш ва оммалаштириш билан шуғулланадиган республика мактабини ташкил этиши лозим. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети билан биргаликда шу тажрибани телевидение ва радио орқали кенг ёритишни ташкил этсин. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитети министрликлар ва идоралар билан биргаликда меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг илғор тажрибасини тасвирловчи кинофильмлар яратиш ва уларни кенг миқёсда кўрсатишни таъминласин.

Министрликлар, идоралар, касаба союзлари республика комитетлари, партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари социалистик мусобақа якунларини чиқариш практикасини яхшилашлари керак. Мусобақа ғолибларини аниқлаш билан бир қаторда ўртача кўрсаткичга эришган, шунингдек орқада қолаётган коллективлар ва ходимлар фаолиятига баҳо берилсин, ишга ҳалақит бераётган сабабларни тугатиш чоралари белгиланиб, амалга оширилсин. Мусобақа ғолибларини маънавий ва моддий рағбатлантиришни янада такомиллаштириш чоралари кўрилсин, бу рағбатлантириш ишлаб чиқаришнинг пировард натижалари, самарадорлик кўрсаткичлари, ишнинг юксак сифати билан янада узвий боғлансин, моддий рағбатлантириш фондидан ва амалдаги мукофот системасидан социалистик мусобақа ғолибларини рағбатлантириш учун тўлароқ фойдаланилсин, илғорларни рағбатлантиришнинг бошқа формалари қўлланилсин.

Республика, область ва маҳаллий газеталар, журналлар, радио ва телевидение редакцияларига социалистик мусобақа тажрибасини батафсил ёритиб туриш, илғор коллективларнинг, ишлаб чиқариш новаторларининг, коммунистик меҳнат зарбдорларининг тажрибасини атрофлича кўрсатиб бориш таклиф этилди. Республика ва маҳаллий газеталарда социалистик мусобақанинг бориши ва натижаларини тасвирлашга бағишланган махсус саҳифалар чиқариш, шу мавзуга бағишланган радио ва телевидение программалари давом эттирилсин.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитетига ҳозирги босқичдаги социалистик мусобақа мақсадлари мазмуни ва хусусиятларини, республика илғорларининг энг муҳим социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишдаги илғор тажрибасини чуқур очиб берадиган адабиётлар, ҳужжатли ва бадиий фильмлар, кўргазмали агитация воситалари чиқаришни кўзда тутиш топширилди. Ҳар бир иш жойидаги резервларни аниқлашда ва муқобил планларни иқтисодий жиҳатдан асослашда мусобақадошларга ёрдам бериш, илғор тажрибани, фан ва техника ютуқларини эгаллаш учун иқтисодий таълим системасидан актив фойдаланилсин.

Министрликлар (идоралар)га ва касаба союзлари республика комитетларига тармоқлардаги республика социалистик мусобақаси шартларини партия XXV съезди белгилаб берган иқтисодий ва социал сиёсатнинг асосий йўналишларини, КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь Пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни, халқ хўжалигини ривожлантириш ўнинчи беш йиллик планида белгиланган конкрет топшириқларни ҳисобга олиб қайта кўриб чиқиш тавсия этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети комил ишонч билдириб айтадиларки, республика ишчи ва колхозчилари, инженер-техника ва илмий ходимлари, барча меҳнаткашлари КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини амалга ошириш, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кенг авж олдириб, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажаришни таъминлайдилар ва шу тарика мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

ХАЛҚ УЧУН КЕРАКЛИ МОЛЛАРНИ ЕТКАЗИБ БЕРАЙЛИК

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида яқинда эълон қилинган қарорида халқ учун керакли молларни ишлаб чиқаришни ҳар тарафлама кўпайтириш, ассортиментини кенгайтириш ва янгилаш, замонавий талабларга жавоб берадиган буюмларнинг янги турларини кўпроқ ишлаб чиқариш асосий вазифалардан бири, деб кўрсатиб ўтилган.

Партиянинг бу даъватига Ўзбекистон меҳнаткашлари муносиб ишлар билан жавоб қайтармоқдалар.

САМАРАДОРЛИК ҲИСОБ ВАРАҚАСИ

Партия аъзолигига кандидат Гулсара Сайдаматова, комсомол қизлардан Шакар Нурбоева, Неля Азизова ва Урганч пиллакашлик фабрикасидаги ёш ишчилардан яна 7 киши самарадорлик ҳисоб варақасини очиб берди. Улардан ҳар бири эндиликда беш йилликнинг иккинчи йили шахсий муқобил планини норманинг бажарилиши билан таққослаб, текшириб, қайта ишланадиган пиллани қатъий ҳисобга олиб бормоқда. Хоразмдаги янги корхонанинг қолган ишчилари ҳам улардан ибрат олишмоқда. Шунинг натижасида фабриканинг муқобил плани ишлаб чиқилди, бу планга биноан давлат программасида мўлжалланганига нисбатан ярим миллион сўмлик маҳсулот кўпроқ реализация қилинади.

Қувватларнинг лойиҳадаги даражасини ўзлаштиришга новаторларча ёндашиш план кўрсаткичларидан ўзиб кетишга ёрдам беради. Мастер ёрдамчиси, ёш коммунист Равил Раҳматуллиннинг ҳамда унинг бригадасининг таклифига биноан ремонтчилар, слесарлар, созловчилар техниканинг бекор туришига йўл қўймаслик, машиналарга хизмат кўрсатиш муддатларини қисқартириш мажбуриятини олдилар. Область партия комитетининг аъзоси Роҳат Худойназарова бошлиқ тажриба-намуна участкасининг ходимлари эса ўнлаб пиллакашларга ва пилла тортувчиларга баракали меҳнат қилиш усулларини ўргатамиз, деб сўз бердилар. Ана шундай меҳнат қилиш туфайли одамларнинг бир қисмини иккинчи смена ташкил этиш учун бўшатиш имконияти туғилади.

СЎЗЛАРИНИНГ УСТИДАН ЧИҚИШДИ

Бухоро пиллакашлик фабрикасининг ишчилари Людмила Табачникова, Зевар Баротова, Флюра Баянова, Тамара Қурбонова социалистик мажбуриятларини бажардилар — улар беш йилликнинг дастлабки икки йили программасини бажариб қўйдилар. Моҳир ишчилар бундай муваффақиятга нормадаги учта ўрнига олтитадан станокда ишлаш туфайли муваффақ бўлдилар.

Эндиликда корхонада 25 ишчи аёл беш йилликнинг учинчи йили ҳисобига ишламоқда.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ НОВАТОРЛАРИ МУСОБАҚАЛАШМОҚДАЛАР

Наманган шойи-газламалар комбинатининг тўқувчилик цехида ип узилиши кескин даражада камайди. Бундай натижага янги газламани силлиқлаш учун янги охорлаш моддаларидан фойдаланиш туфайли эришилди. Охорлашнинг бундай усулини инженер Л. Мирзаҳмедова бошчилигидаги рационализаторлар группаси ишлаб чиқди. Айни пайтда чит-лавсан материалларини охорлаб силлиқлаш технологиясини яхшилади. Бу янгиликни жорий этишдан бир йилда 30 минг сўм самара кўрилади.

Комбинатда ишлаб чиқариш новаторларининг энг яхши коллективи деган унвон учун конкурс шу тариқа бошланди. Бу конкурсда уч юздан ортиқ киши қатнашмоқда. Улар самарадорликни ва иш сифатини ошириш юзасидан камида 150 таклифни йил мобайнида жорий этишни мўлжаллаб турибдилар.

УЙ-РЎЗҒОР УЧУН СОПОЛ БУЮМЛАР

Ангрен керамика комбинати савдо шохобчаларига янги буюмларнинг дастлабки туркумини — ҳар хил вазалар ва қадаҳлар жўнатди. Халқ учун зарур молларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш билан махсус хизмат бўлими шуғулланмоқда. Бу хизмат составига рассомлар, технологлар кирган.

Технологияни такомиллаштириш, кенг авж олдириб юборилган меҳнат мусобақаси коллективга миллий идишлар чиқариш юзасидан муқобил план қабул қилиш имкониятини берди. Корхона конвейерларидан йил охирига қадар 260 хил буюм мўлжалланганидан 12 процент кўпроқ буюм топширилади. Бир йил ичида ҳаммаси бўлиб қарийб ярим миллион сўмлик товар чиқарилади. **[ЎзТАГ].**

ОЛДИНГИ САФДА

Ёш коммунистлар ҳақида ҳикоялар

— Ёш коммунистлар билан ишлаш ҳамма вақт диққат марказимизда. Партия ташкилоти ҳисобидаги 134 коммунистнинг қарийб ярмини кейинги йилларда КПСС сафига қабул қилинган ёш колхозчилар, механизаторлар ва мутахассислар ташкил этади. Уларнинг меҳнатда, ўқишда, жамоат ишларида активлигини оширишга катта эътибор бермоқдамиз. Ёш коммунистлар КПСС Устави талабларини оғишмай бажариш учун тиришиб ўз бурчларини муносиб равишда оқламоқдалар.

Колхоз партия комитетининг секретари З. Каримов ана шу сўзларини исботлаш учун характерли мисоллар келтирди. Ёш коммунистларга конкрет партиявий топшириқлар берилган. Топшириқларнинг бажарилиши назорат қилиб борилади. Партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказишда улар актив иштирок этишади, сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системасида, шунингдек, қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида оммавий-сиёсий иш олиб боришда ёш коммунистларнинг жўшқин фаолияти айниқса диққатга сазовордир.

Коммунист деган юксак номга, коммунизм ишига садоқат, даставвал, меҳнат майдонида яққол намоён бўлади. КПСС Уставида таъкидланганидек, партия аъзоси меҳнатга коммунистик муносабат намунасини кўрсатиши, меҳнат унумдорлигини ошириш ва янгиликни жорий этиш учун курашиши, ижтимоий бурчни бажаришда ўрнак бўлиши керак. Уставнинг бу талабини адо этишда коммунистлар зўр ғайрат ва ташаббус кўрсатишяпти.

Ёш коммунистларнинг колхоз ишлаб чиқаришида авангардлик роли ошаётганлиги, уларнинг ибратли ишлари тўғрисида кўпгина фактларни келтириш мумкин. Қуйида биз уч коммунистнинг меҳнат ҳаётидан қисқача лавҳаларни тилга олмоқчимиз.

ИМТИҲОН

Инсон матонати, иродаси синовдан ўтадиган дамлар бўлади. Ҳар қандай қийин шароитда ҳам довдирамаган, юз берган машаққатларни сабот билан енгган кишиларга доим зафар ёр.

...Хонимжон Раҳимова бир бункерни бўшатганидан кейин иккинчи бункерни тўлдиришга улгурмади. Бригада партия ташкилоти секретари, механик Қорибой Янгибоев билан машинанинг ишкалини излай бошлади. Вақт ўтяпти, ҳар дақиқа унга соатдек туюларди. Кўчма устахона етиб келиб, машинанинг иллатини даволагунча анча вақт ўтади. Ишнинг чаппасига айланишини қаранг: кеча ёмғир ёғди, бугун машина бузилди.

— Жиғибийрон бўлишдан фойда йўқ, Хонимжон. Темир бу. Одам ҳам касалланади-ку. Тушдан сўнг ремонт қиламиз. Ҳозир эса шийпонда чой-пой ичиб олайлик.

Механикнинг бу гапига Хонимжон эътироз билдирди:

— Йўқ, Қорибой ака. Машинанинг бекор туришига энди тоқат қила олмайман. Токи уни юргизмагунча бу ердан кетмаймиз. Ҳар хил сабаб билан машина тўхтаб тураверса, мажбуриятнинг тақдири нима бўлади?

Хонимжон, унинг ёнида механик ва слесарь машина атрофида икки соатча парвона бўлишди. Ниҳоят, нуқсон тузатилиб, мотор ёнди. Пайкалга шўнғиб кетган Хонимжоннинг изидан етиш қийин эди. Ремонтчилар шийпонга қайтишди, капитан қиз эса «кема»дан тушмади.

Ҳамкасбларининг сўзларига қараганда, дала бошида термосдан чой қуйиб ичиб, оёқ устида овқатланиб олиш одати бор экан унинг. Шу тариқа вақтни тежаб, ёмғирли кунларда бой берилган фурсатнинг ўрнини қоплади.

Хонимжон Раҳимова мавсумда 200 тонна пахта териш ҳақидаги ваъдасига вафо қилди. Механизаторлик касбини эгаллаганлигидан у мамнун. Қўл теримида мавсумда тергани аранг саккиз тоннага етган эди. Машинада эса 8 тонна пахтани икки кунда териб топширди.

Ёш коммунист йиғим-теримнинг долзарб дамларидаги имтиҳондан муваффақиятли ўтди, механизаторлар мусобақасида ғолиблар сафидан ўрин олди. Унинг КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинганига кўп вақт бўлмади. Шу давр ичида партия ташкилоти ишончини оқлаш йўлида ҳалол меҳнат қилиб, яхши ном қозонди. Комсомол ташкилоти, коммунистлардан М. Жуманиёзова, О. Жуманазаров рекомендация берганларида. Хонимжон Раҳимовага катта ишонч билдирган эдилар. Улар янглишмадилар. Ёш коммунист юксак ишончни оқлаш учун бутун куч-ғайратини ва билимини сарфламоқда.

ЖОНКУЯР

Гидротехник Оллаёр Жуманиёзов сифат комиссиясининг аъзоси. Шу кунларда унинг ўрни ички ариқ ва зовурлар тозаланаётган жойда. Сув йўлларининг бекамикўст тахт қилиниши унинг тадбиркорлигига кўп жиҳатдан боғлиқ. Эрталаб ишларни режалаштиради, кечда бажарилган ишни қабул қилади. Шу билан бирга, у ер текислаш ва қазиш механизмлари ишининг сифатини назорат қилиб боради, бракчиларни юз-хотир қилмайди.

Механизаторлардан К. Ниёзматов, С. Машарипов ва бошқалар гидротехник О. Жуманиёзовнинг ишлаб чиқариш жонкуяри, ишбилармон, талабчан мутахассис эканлигини айтиб беришди. Унинг таклифи билан мавжуд суғориш тармоғи реконструкция қилиниб, янги очилган 30 гектар ернинг сув билан таъминланиши яхшиланди. Гарчи у текисланган далага яна механизм киритиб, ишни кўпайтирган бўлса ҳам, механизаторлар ундан хафа эмас. Чунки дала кафтдек текис бўлса сув баравар тарқалади, ернинг шўри яхши ювилади, ўсимликни суғориш вақтида ҳам пайкал текис бўлиши керак.

О. Жуманиёзов хизмат вазифасига, партиявий бурчига садоқат намунасини кўрсатиб, коллективнинг ҳурматига сазовор бўлди. У КПСС аъзолигига кандидатлик даврини ўташ вақтида меҳнатда ва жамоат ишида актив фаолият кўрсатаётир. сув ва ҳосил ҳақидаги ўйлар, улкан режалар унга тиним бермаяпти.

ЮЛДУЗ

— Партия аъзоси деган улуғ номни оқлаш учун куч-ғайратимни аямайман. Чорвадорлик шарафини ҳалол меҳнатим билан улуғлайман.

Дармоной Раҳимова бундан икки йил муқаддам партия билетини олаётиб шундай ваъда берган эди. Ўтюрак коммунист ваъдани оқлаш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда.

Уни «ферма юлдузи» дейишлари бежиз эмас. Тунда ҳам фермада говмишларга парвона бўлганлиги учунми ёки мусобақада пешқадамлиги, машъаллиги учунми, хуллас бу ибора унга мос бўлиб тушган.

Дармоной ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилини яхши якунлади: ўз боқимидаги 18 сигирнинг ҳар биридан 3500 килограмм серқаймоқ сут соғиб олди. Бу яхши. Қишда ҳам сутни камайтирмаслик, бу йил ҳам ҳар соғин сигирдан тўрт минг килограммдан сут олиш — унинг режаси.

Биз Урганч районидаги Чапаев номли колхоз ёш коммунистларидан уч ўртоқнинг фаолиятига қисқача тўхталдик. Бундай оловқалб ёш коммунистлар колхозда кўп. Уларнинг меҳнат жасорати, ташаббускорлиги тобора ошмоқда.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Беш йиллик зарбдорлари

Тошкентдаги кабель заводининг маҳсулотлари жаҳоннинг 30 мамлакатига жўнатилмоқда. Айни кунларда меҳнат аҳли қардош Болгария буюртмасини бажармоқда. Суратда: шу йилнинг сентябрь ойи ҳисобига меҳнат қилаётган илғор ишчилардан Қ. Сергеева ва Э. Холматов.

А. Усмонов ва **И. Покатилов** фотоси, (ЎзТАГ).

Фарғона пойафзал фабрикаси коллективи бу йил яна ўн маҳсулотнинг давлат Сифат белгиси олиши учун курашмоқда. Суратда: корхонанинг илғор ишчиси В. Долгополова. Шаҳар Советининг депутати бўлган бу меҳнатсевар ишчи фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрламоқда.

Т. Каримов фотоси.

ГАЗЕТАДА СИРТҚИ МАКТАБ

Сирдарё областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Мактубига жавобан ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида маҳсулот етиштиришни янада кўпайтириш юзасидан оширилган мажбуриятлар қабул қилмоқдалар. Йилнинг дастлабки кунлариданоқ қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, кам маблағ ва меҳнат сарфлаб мўл ҳосил етиштириш учун социалистик мусобақа авж олиб кетди. Хўжаликларда мутахассислар, бригада бошлиқлари, механизатор ва чорвадорларнинг илғор тажриба мактаблари ташкил қилиниб, ўзаро тажриба алмашинмоқда. «СИРДАРЁ ҲАҚИҚАТИ» область газетаси ҳам бу соҳада диққатга сазовор ишлар қилмоқда. Илғорлар тажрибасини оммалаштириш мақсадида газета саҳифаларида яқинда «Қишлоқ хўжалик ходимларининг сиртқи мактаби» ташкил этилди. Саҳифада олимлар, етук мутахассислар, иқтисодчилар, тажрибакор бригада бошлиқлари, чорвадор ва боғбонларга сўз берилмоқда. Сиртқи мактабнинг биринчи машғулотида Боёвут район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бош агрономи А. Шербеков «Алмашлаб экиш — мўл ҳосил гарови», иккинчи машғулотда эса область агрохимия лабораториясининг бир группа ходимлари «Ерни картограмма асосида ўғитлаш» сарлавҳали мақолалар билан қатнашганлар.

ЗЛОБИНЧИЛАР ҲИММАТИ

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Республика Қишлоқ қурилиш министрлигига қарашли 11-қурилиш трестининг 9-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Бошқарманинг Геннадий Шукашин бошлиқ злобинчи бригада аъзолари беш йилликда ўн йиллик планни бажаришга азму қарор қилдилар. Яқинда бу бригада коллективи ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили топшириғини бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Шукашин бригадаси билан мусобақадош Василий Морарь бошлиқ бунёдкорлар коллективи ҳам қурилишда илғор методларни қўллаб, топшириқларини барвақт бажаришга муваффақ бўлдилар.

Ҳозир трестда ўз сафларига 320 қурувчини бирлаштирган 24 та комплекс механизациялашган бригада хўжалик ҳисоби асосида меҳнат қиляпти. Уларнинг кучи билан ўтган йили 7,2 миллион сўмлик иш бажарилди. Саксонга яқин объект қуриб фойдаланишга топширилди. Натижада, қурилиш муддати 500 кунга камайтирилди. 25 минг сўмлик маблағ тежаб қолинди. Ҳар бир ишчининг меҳнат унумдорлиги хўжалик ҳисобига ўтмаган бошқа бригадаларнинг ишчиларининкига нисбатан 1,6 марта кўпайди.

Бунёдкорлар юбилей йили зарбдор меҳнат вахтасини давом эттирмоқдалар.

А. ХАЛИЛОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАЧ...

ХАРИДОРЛАР РАНЖИМАСИН

Газетамизнинг ўтган йил 12 декабрь сонида «Харидорлар нега ранжимоқда» сарлавҳали мақола босилган бўлиб, унда Тошкент районидаги Гулистон матлубот жамиятига қарашли магазинларда кенг истеъмол буюмларининг ҳамиша савдода бўлиши таъмин этилмаётгани, харидорлар ҳақига хиёнат қилиш ҳоллари тез-тез учраётгани танқид қилинган эди.

Тошкент район матлубот жамиятлари союзидан редакциямизга йўлланган жавобда қуйидагилар маълум қилинган:

Мақолада қайд этилган фактлар текширишда тўла тасдиқланди. Ҳақиқатан ҳам кўп гина магазинларда савдо қоидалари қўпол равишда бузилган. Харидорларнинг эҳтиёж ва талабларига бефарқ қарагани, савдо ходимлари ўртасида таълим-тарбия ишларини суст олиб боргани учун Гулистон матлубот жамияти правлениесининг раиси Н. Ҳошимов, савдо бўлими мудири С. Абдуллаевларга виговор берилди. 22-магазин сотувчиси Б. Болтаев ишдан олинди. 16 ва 22-магазин мудирлари Р. Маҳаматов, Н. Маҳсудоваларнинг лавозимлари пасайтирилди. 13-магазин мудири Пўлатова, 26-магазин мудири Азимовларга виговор эълон қилинди.

Гулистон матлубот жамияти правлениеси раҳбарлари зиммасига кадрлар билан ишлашни яхшилаш, савдо шохобчаларини аҳоли эҳтиёжидаги маҳсулотлар билан таъминлаш вазифасини юклади.

ҚЎРИҚ ОБЛАСТНИНГ МАРРАЛАРИ

ЖИЗЗАХ. Бу ерда Жиззах область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда саноат, қурилиш ва транспорт корхоналарининг 1976 йилги иш якунлари ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарори асосида область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама қилинди.

Йиғилишда областдаги меҳнат коллективлари олган социалистик мажбуриятлар маъқулланди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш юзасидан 1977 йил планини 20 декабргача бажаришга қарор қилинди. Планга қўшимча равишда 20 миллион сўмлик маҳсулот чиқарилади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕК РЕЖИССЁРИГА — «КУМУШ ТОВУС» МУКОФОТИ

«Инсон қушлар кетидан боради» фильми учун ўзбек режиссёри А. Ҳамроевга Деҳлида бўлиб ўтган халқаро кинофестиваль жюриси иккинчи соврин — «Кумуш товус» мукофотини берди.

Фестивалда 53 мамлакат ва кино ташкилотининг 224 бадиий ҳамда ҳужжатли фильмлари намойиш қилиб кўрсатилди.

— Бундай юксак мукофотга сазовор бўлиш кишини ғоят қувонтиради, — деди мукофот олган фильмда асосий аёл ролини ижро этган артист Дилором Қамбарова. — Жаҳон экранларига чиққан ва эндиликда ер юзининг турли жойларидаги кишиларга сабоқ бўлишга арзийдиган бу фильмни яратган республиканинг барча кинематографчилари билан фахрланиш туйғуси нақадар севинтирганлигини сўз билан ифодалаш қийиндир.

Али Ҳамроев ва артист Д. Қамбарова бугун суратга оладиган майдончада иш кўрмоқдалар. Режиссёр Ўзбекистон хотин-қизлари тўғрисидаги мавзунинг давоми бўлган «Ёш аёл тасвири» лентасини суратга олмоқда. Совет ҳокимиятининг дастлабки йиллари, хотин-қизларнинг озодликка чиқиши тўғрисидаги «Довюрак» фильми ана шу мавзунинг бошланиши бўлган эди. Бу фильмда бош ролни ўша пайтда ҳали мактаб ўқувчиси бўлган ёш Дилором Қамбарова ижро этган эди. (ЎзТАГ).

УМИД НИҲОЛЛАРИ

«Гулистон» журнали ва ёшлар ижоди

КПСС Марказий Комитетининг «Ижодкор ёшлар билан ишлаш тўғрисида» яқинда қабул қилган қарори совет адабиётининг эртанги куни ҳақидаги ғамхўрликнинг ёрқин намунасидир. Боғнинг ҳамиша навқиронлиги — ниҳолларга, дарёнинг тўлиб-тошиб оқиши — кўзи эндигина очилган булоқлардан бошланиб, катта оқимга шўх интилган ирмоққа боғлиқлигидай, совет адабиётининг келажакдаги тараққиёти, қиёфаси, тақдирини бугунги ёш ижодкорларсиз тасаввур этиб бўлмайди.

КПСС Марказий Комитетининг қарори Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг узоқни кўзлаб, ҳаёт талабларини ҳисобга олиб иш олиб бораётганлигини яна бир бор тасдиқлади. Маълумки, республика Коммунистик партияси Марказий Комитети бундан икки йил аввал «Ёш бадиий зиёлилар билан ишлашни янада яхшилаш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилган, ёш ижодкорларнинг ўсиб-унишн, улар асарларининг элга танилиб бориши йўлида қатор тадбирларни белгилаган эди. Бугунга келиб қарорнинг илк самаралари кўзга ташланмоқда.

Ёш ижодкорлар билан ишлашда ҳар бир адабий-бадиий журналнинг шаклланган анъанаси, тажрибаси бор. Бошқача айтганда, «Соадат», «Шарқ юлдузи», «Звезда Востока», «Ўзбек тили ва адабиёти», «Меҳнат ва турмуш» журналлари мукаммал обзор учун материал беради. Аммо биз диққатимизни «Гулистон» журналининг ёшлар билан ишлаш тажрибасига қаратмоқчимиз. Ёш ижодкорлар билан ишлаш, улар асарларини нашр этиш журнал характерини белгиловчи хусусиятлардан бирига айланган. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ёшлар билан ишлашни яхшилаш ҳақидаги қарори «Гулистон»ни бу соҳадаги ишга жиддийроқ ёндашишга ундади, чунки қарорга қадар ҳам журнал редакцияси ёш ижодкорларнинг севимли қароргоҳи, тажриба мактаби эди. КПСС Марказий Комитетининг янги қарори журнал коллективи ва редколлегиясини янгидан-янги имкониятларни ишга солишга ундайди, деган ишончдамиз. Ҳозирги ўзбек совет адабиёти тараққиётига баракали ҳисса қўшаётганлар орасида «гулистончилар»ни, китобхонга илк бор журнал саҳифалари орқали танилганларни кўплаб учратиш мумкин.

«Гулистон» журнали 1975—1976 йиллар давомида Ҳалима Худойбердиева, Омон Матжон, Сулаймон Раҳмонов, Шукур Қурбонов, Самандар Воҳидов, Дилбар Ҳамзахўжаева, Азимжон Суюнов, Қутлибека Раҳимова, Хуршид Давронов, Тоҳир Қаҳҳоров ва бошқа шоирлар асарларини чоп этди. Ёшлар шеъриятида бугунги совет поэзияси хусусиятлари — инсон қалбини нозик англаш, ундаги элас-элас сезиш мумкин бўлган туйғулар «қиёфаси»ни ҳам тиклашга интилиш; XX асрнинг сўнгги чорагидаги мураккаб инсоннинг қудрати, улуғворлигини бор бўйича тасвирлаш майли; илмий-техника революциясининг инсоний муносабатлар тараққиётига таъсири; ниҳоят, инсон ва табиат масаласининг кенг қўйилаётганлиги кабилар диққатни ўзига тортади. Ёшлар поэзиядаги йўлларини, услубларини кашф этишга интилмоқдалар — келажакдаги ўзбек поэзияси контурини намоён этишга ҳаракат қилмоқдалар. Ҳалима Худойбердиева, Омон Матжон, Абдулла Шер поэзиясидаги интеллектуалликнинг турлича кўриниши, Фароғат Камолова, Дилбар Ҳамзахўжаева сингари шоиралар асарларидаги туйғуларнинг беғубор, захасизлиги, Усмон Азимов, Сулаймон Раҳмонов шеъриятидаги тиниқлик, ўз йўлини изчил давом эттириш майли ўқувчини ром этади. Азимжон Суюн шеърларининг илдизи халқ оғзаки ижодидек хазинага уланиб кетиши, Муҳаммаджон Раҳмонов, Хуршид Давронов, Тоҳир Қаҳҳоров, Шукур Қурбоновлар асарларида гражданлилик ранго-ранг туйғулар оламида берилаётганлиги диққатни тортади. Ёш ижодкорлардаги изланиш давом этяпти. Изланиш — маъқул, ҳар бир шоирнинг ўз овози бўлиши — соз. Изланишдаги шоирнинг овози юртлардан юртларга ўтиб юриши лозимлигини ҳис этмоғи керак. Ҳозирги ёшлар ўқувчисини турли тилда сўзлашувчи аср юкини кўтариб бораётган, эзгулик учун курашаётган миллионлаб кишилар деб тасаввур этсак, шеърлардаги ҳисларнинг кўлами торроқ, фикрлар салмоғи енгилроқ, тасвирланаётган кайфиятлар жўнроқ бўлиб қолаётганлиги сезилиб қолади.

«Гулистон» журнали икки йил ичида Қамчибек Кенжа, Абдуқаҳҳор Иброҳимов, Эминжон Усмонов, Шаҳодат Исахонова, Эркин Аъзамов, Алишер Ибодинов, Хосият Лутфуллаева, Мурод Муҳаммаддўст, Ҳабибулла Деҳқонов, Тоғаймурод Менгоров, Мамадали Маҳмудов, Ғаффор Ҳатамов сингари ҳикоянавислар асарлари билан журналхонларни таништириб борди. Ёшлар ўз асарларида республикамиз ҳаётини географик жиҳатдан тўлиқ қамраб олганлар: журналхон узоқ Бойсун қишлоғидаги ҳаёт, Бухоро кишиларининг уруш давридаги кайфияти, қашқадарёлик донгдор келиннинг эзгу ишлари, Фарғона водийси деҳқонларининг меҳнатсеварлиги, тошкентлик студентнинг саргузаштлари, самарқандлик ўқувчилар қалбида қолган ўчмас излар, Узоқ Шарқда хизмат қилаётган ўзбек офицерининг кечинмалари билан танишади. Республика ҳаётини қамраб олишдаги тўкислик — яхши, ҳикоялардаги маҳорат, турли услубларнинг кўриниши рағбатга лойиқ. Аммо ёшларнинг ҳикояларида моддий-маънавий бойлик яратаётган, чин маънодаги фаолият кишиси образининг кам учраши кишини ташвишлантиради. Ёш ёзувчиларнинг аксарияти бевосита журналистика, адабий ҳаёт билан алоқадор кишилар. Улар маълум даражада деҳқон ҳаётини биладилар (аксариятлари қишлоқларда туғилган, деҳқон оиласида тарбия топган), ишчи меҳнатини ҳис қиладилар. Турли касб эгаларини сиртдан билиш бошқа, улар билан бир ҳаводан нафас олиб, юракдан яқинлашиб яшаш бошқа. Таассурот қанчалик чуқур бўлса, бадиий асарнинг яратилиши, самимий чиқиши осон бўлади. Адабиётимизда, хусусан, ёшлар ижодида чуқур таассурот, қалбда ўчмас из қолдирган туйғулар асосида яратилган шу куннинг янгича деҳқони, механизмларни бошқараётган, ақли билан кўпроқ ишлаётган ишчи, ер ости, ер устида замонавий қурилишлар олиб бораётган бинокор характери кам учрайди.

Айтиб ўтилганидай, журналда босилган ҳикоялар маҳорат жиҳатидан бинойидек. Эркин Аъзамовнинг сўзни чертиб-чертиб, тўқ, рангинларини мураккаб услубга сингдириб яратган ҳикояси яхши. Ундаги бола характери дуруст таҳлил қилинган. Шаҳодат Исахонованинг бола тарбияси бошдан деган ақидани чиройли исботлаб берган, ширингина ҳикояси нурли таассурот қолдиради. Ҳосият Лутфуллаева, Ҳосият Бобомуродова, Дилбар Саидова ҳикояларидаги фикр ибратли. А. Ибодиновнинг «Денгизчи» ҳикояси мавзу жиҳатидан янги. Автор денгизчи ҳаётини ишонарли ёритади. Аммо Муҳаммад Алиев образида конкретлик, индивидуаллик етишмайди. Ғаффор Хатамовнинг «Тонг ва шом», «Хат ташувчи бола» («Меҳнат ва турмуш» журнали, 1976 8-сон) ҳикоялари китобхонни Улуғ Ватан уруши йилларига бошлайди. Биринчи ҳикояда уч авлод вакили, 60 йилдан ортиқроқ ҳаёт тасвирланади. Ҳикояда фожиалилик руҳи сезилади. Лекин ундаги она образи саботлилиги, меҳр-муҳаббатга тўлиқлиги билан диққатни жалб этади. Иккинчи ҳикояда ҳам жангда эри вафот этган аёлнинг фожиаси берилади. Ғ. Хатамов ҳикояларидаги воқеа, образлар таниш, қайси ёзувчи, қайси асарда учрагандай бўлади. Лекин ёзувчи таниш воқеа, кишиларни ҳеч кимда учрамайдиган ҳис-туйғулар оламида тасвирлайди.

Ёш ижодкорларнинг асарлари танқидчилик томонидан жиддий ўрганиляпти. «Гулистон» журнали ёшлар ижодини «Ям-яшил дарахт», «Шеър дилларда ёнади» (И. Ғафуров), «Олам сўз шаклига кирганда» (А. Аъзамов) сингари мақолаларда ёритиб, ўрганиб борди. Аҳмад Аъзамовнинг мақоласида поэзия масалалари, хусусан, Омон Матжон шеърияти ёритилади. Ёш танқидчи Ботир Норбоев ҳам кўпроқ поэзия таҳлили билан шуғулланади. Унинг мақола, тақризларида шеър оламини дуруст ҳис этиши сезилиб туради. Ботир, масалан, «Дил ҳаяжони» номли ихчам тақризида Ҳалима Қорабоева шеърларининг ютуқ ва камчиликларини ишонарли кўрсатиб беради. Ёш танқидчи Урол Ўтаев адабий танқид масалалари билан қизиқади. У танқиднинг ўзига хослигини, ундаги услублар, жанрларни яхши англайди. Ўрол танқидчи маҳорати кўзга аниқ ташланган асарлар ҳақида кўп ёзади. «Гулистон»нинг 1976 йил, 10-сонида Ўрол Ўтаевнинг «Саида Зуннунова» (Ҳ. Ҳасанова) китобига ёзган «Таҳлил ва... тавсиф» тақризи босилган. Мақолада Ҳ. Ҳасанова асаридаги камчиликлар рўйрост кўрсатилади. Ў. Ўтаевнинг танқидий асарларнинг сифатини ошириш йўлида қайғураётганлиги сезилиб туради.

Журнал саҳифаларида ёш танқидчилардан Қ. Кенжа, Т. Жўра, Н. Бекмирзаев, Н. Шодиев сингариларнинг тақризларини учратиш мумкин.

Хуллас, «Гулистон» ёш ёзувчиларни тарбиялашда сезиларли ишларни амалга оширмоқда. Қувонарлиси шундаки, «Гулистон»нинг кечаги ниҳоллари бугунги кунда баракали ижод қилмоқда. «Гулистон»нинг бугунги ёш ниҳоллари ҳам сал ўтмай ўзларининг жиддий асарлари билан ўқувчиларни хушнуд этадилар, деган умиддамиз.

А. РАСУЛОВ,
филология фанлари кандидати.

ЧОРВА ҚИШЛОВИНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК!

СУТ ЧАШМАСИ

Сут-товар фермамизда моллар зоти яхшиланганн, ем-хашак базаси мустаҳкамланганн туфайли маҳсулот етиштириш кескин ошди. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳар бир сигирдан қарийб 300 килограммдан сут соғиб олинди. Ҳар юз бош сигирдан белгиланган миқдорда бузоқ олинди. Гўшт ва сут харид қилиш планини муддатидан олдин ошириб бажардик. Йиллик пландаги 390 ўрнига 470 тонна серқаймоқ сут топширдик. Бунга Ойша Доврушова, Руқия Абдураҳмонова, Рафоат Олимова, Жамила Ражабова, Ҳанифа Юсупова каби сут соғувчилар катта ҳисса қўшдилар.

Ҳозир фермамизда 376 бош сигир соғиляпти. Бунинг кўпи зотдор ҳисобланади. Биз сигирларни тўйимли, витаминли озуқа билан боқишга катта эътибор бериб, қишлик ем-хашакни кўп жамғардик. 3700 тонна дағал хашак, 2210 тонна ёки бир ярим план миқдорида сенаж жамғардик. 2500 тонна силос бостириб, бу борадаги планни ошиғи билан адо этдик.

Илгарилари молларга хашак майдаланиб едириларди. Энди район ташкилотларининг ёрдами билан донадор озуқа ишлаб чиқарадиган цех қуриляпти. Февраль ойидан бошлаб мавжуд хашак шу цехда донадор озуқага айлантирилади. Жамғарилган барча дағал хашак цех яқинига жойлаштирилган.

Чорвадорларимиз КПСС Марказий Комитетининг Мактубини зўр қизиқиш билан ўқиб чиқишди. Унда баён қилинган қимматли фикрларни, қўйилган юксак вазифаларни кундалик амалий ишимизга жорий қилмоқдамиз. Мактубда шундай дейилади: «Ишни шундай йўлга қўйиш кераки, ҳар бир хўжаликдаги озуқа цехи аниқ ва узлуксиз ишлаб турсин, ем-хашакнинг ҳар килограммидан фақат истеъмолга тайёрланган ҳолда фойдаланилсин ва маҳсулот тарзида энг мўл самара берадиган бўлсин».

Молга берсанг соз емиш, боқар сени ёзу қиш, деганлари рост. Сигирларни ширали озуқалар билан боқиб, худди ёздагидек кўп сут соғиб олмоқдамиз. Декабрь ойида сут соғиб олишнинг июнь ойидаги даражасига эришдик. Янги йилнинг биринчи ойида ҳам шундай серқаймоқ сут соғиб олаётирмиз. Колхозимиз чорвадорлари илғорлар ташаббусига қўшилиб, бу йил ҳар қачонгидан кўп сут ва гўшт етиштиришга аҳд қилдилар. Улар чорвачиликни фойдали, сердаромад тармоққа айлантириш учун курашмоқдалар.

А. ВАЛИЕВ,
Иштихон районидаги «Октябрь» колхозининг раиси.

Бухоро области Томди районидаги икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ж. Балиманов номли совхоз чорвадорлари чорва қишловини намунали ўтказиш учун бутун чораларни кўрмоқдалар. Суратда: совхоз партия ташкилотининг секретари Ж. Жубатхонов чорвадорлар орасида.

Б. Мўминов фотоси. (ЎзТАГ).

ГЎШТ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

НАМАНГАН («Совет Ўзбекистони» мухбири). КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қароридан руҳланиб меҳнат қилаётган Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхози чорвадорлари катта ютуқни қўлга киритдилар. Қабул пунктларига 72 тонна гўшт етказиб берилиб йиллик план бажарилди.

Чорва бош сонини кўпайтириш, маҳсулдорлигини ошириш учун кураш олиб бораётган колхоз чорвадорлари шу кунларда йиллик планга қўшимча маҳсулот тайёрламоқдалар.

О. ЖУМАНАЗАРОВ.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ
ТАСС

УЛЬЯНОВСК. В. И. Ленин номли автомобиль заводида улкан комплекснинг биринчи навбати қуриб битказилди. Бу ерда автоматлаштирилган ускуналар билан таъминланган қолиплаш участкаси дастлабки маҳсулот бера бошлади. Энди темирчиларнинг иш жойи бошқариш пультлари олдидадир; улар иш жараёнининг боришини приборлар орқали кузатиб турадилар. Бу янги қурилиш — заводни реконструкция қилишнинг асосий объектларидан биридир. Заводнинг реконструкция қилиниши шу йилнинг охирига бориб вездеход автомобиллар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш имконини беради.

ТБИЛИСИ. Грузияда ташкил қилинган 15 та янги агрохимия лабораторияси ерларнинг унумдорлигини оширишга хизмат қилмоқда. Бу лабораториялар колхоз ва совхозларни картограммалар билан, тупроққа минерал ўғит солиш ва ўғитни сақлаш юзасидан илмий асосланган тавсиялар билан таъминламоқда. Республикада ернинг унумдорлигини ошириш хизматини кучайтириш юзасидан кенг программа ишлаб чиқилди. Йил охиригача далаларга ўтган йилдагидан 15 минг тонна кўп минерал ўғит ташиб чиқарилади.

СВЕТОДАРСКОЕ (Донецк области). Углегорск ГРЭСи ишга туширилгандан буён ўттиз миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилишни бугун муддатидан илгари тугаллади. Бундан тўрт йил муқаддам дастлабки ток берган Донбассдаги бу энг ёш станция совет энергетикасидаги энг тежамли корхоналар қаторига кирди. Бу ерда бир киловатт-соат электр энергия ҳосил қилиш учун сарфланадиган ёқилғи 322 граммни ташкил этади. ГРЭС коллективи лойиҳада белгиланган қувватни муддатидан аввал ўзлаштириш туфайли станциянинг уч кун давомида ишлаши учун етарли бўлган ёқилғини тежаб қолди.

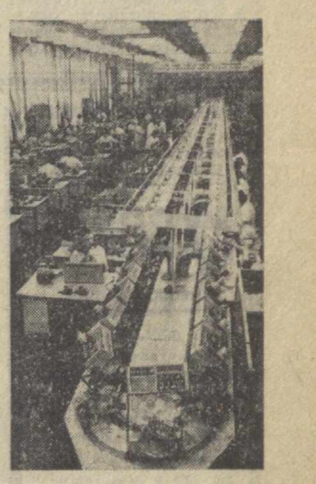

Белоруссия ССР Фанлар академиясининг электроника институти ходимлари радиофизика, электроника ва бошқа муҳим соҳалар бўйича кўп миқёсда тадқиқот ишлари олиб боришмоқда. Суратда: катта лаборант Т. Поснова ва сектор мудири В. Привалов иш устида.

РИГА. «Радиотехника» ишлаб чиқариш бирлашмаси конвейерида тайёрланган юқори сифатли радиоприёмниклар ва электрофонлар шуҳрати катта. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига бирлашма коллективи ўз зиммасига юксак мажбурият олган. Йиллик топшириқдан ташқари 2 минг дона радиоприёмник ва 500 дона электрофон тайёрланади. Пастдаги суратда: транзисторли радиоприёмниклар цехи.

ТАСС фотохроникаси.

НУРОТАДА БУРГУТЛАР БАЛАНД УЧАДИ

ЁЗУВЧИ ЁН ДАФТАРИДАН

Шоир халқи қизиқ, дилини жиндак қитиқлаб қўйса бас, серишва табиатни тошдан қаттиқ, гулдан нозик демай, эгаржаодукни тайёрлайверади. Қирчиллама январнинг биринчи кунлари, қаҳ деган совуқда ҳам шундай бўлди. Болалигимда «йигирма хил оҳанг билан сўз айтиб, йигирма хил нағма, дўмбира чертиб, хоҳ катта, хоҳ кичик эшитса, ҳар қандай одамни балқитиб, эритиб» юрган машҳур достончилар қўрғони, Жуман шоир отаси, Жассоқ шоир амакиси, «Районим Нурота — тоғлар ораси» деган Эргаш Жуманбулбул ўғлининг ватани, қир келса қиялатган, сой келса думалатган, Алпомиш келбатли, елкаси туташ, ҳар кифтида бир бургут ўтирадиган қўйчивонлар, молбоқарлар, йилқичилар юрти хусусида кўп нақллар эшитганмасманми, бу гал Жуш ва Яккатут, Қўшработ ва Зармитан деган жойларга, Ҳайдаркўл ва Шодмонбой, Англамас ва Қушқудуқ деган яйловларга йўлим тушди.

Изғор шамоли изиллатиб, қора совуқ жизиллатиб турибди. Қаноти бўлса машинанг-пашинанг билан учириб, пирпирак қилиб кетиши ҳеч гапмас. Ярим соат қаровсиз қолсанг, оқ саксовулдай шақиллаб тураверасан.

Ой шом еган эди. Чўли биёбон, йилт этган ут куринмасди. Нимаям бўлди-ю, машина туюқсиндан ўчди-қолди. Шофер боланинг нафаси ичига тушиб кетди. «Бунақа довулда ковлаштириб булармиди темирни» деди «ижроқум бува». Ушанда, Гавони — Нурота — Қизилча — Боймурод — Томди йўлининг эллик олтинчи километрида бизни бир чўпон «топиб» олмаганида ва паноҳида асрамаганида, шуримизга шўрва тўкилиши муқаррар эди. Тангиб турувдик, қум тепадан бир қора бойчибори билан қор уюми — гўртикларни тўзғитиб, «айҳа — ура!» қилиб келаверди. Бир қарашдаёқ аҳволимизни тушунди. «Оббо суғурлар-ей, нима қип юрипсизлар изғорнинг дашида» деди-ю, отини чоптириб кетди ва бир зумдан кейин машина ҳайдаттириб келди. Оқ саксовул, қора жузғун, сершох қандим оралаб, билинар-билинмас сўқмоқлардан қумлоқлар оша битта қора уй ва битта оқ уйга етдик.

«Қора уй» деганим эски ўтов. Ичида ўт ёқилиб, кигизлар ис босгандан кейин у «угов» номини йуқотган. Олти қанотли, жапсари пишиқ, керагага увуқлар яхши боғланган. Белда белдави, ичда олови. Ёзда роҳатижон. Лекин қиш чилласида жон сақлаш қийин унда.

«Оқ уй» деганим замонавий уй. Полли, шифтли, ойнали. Электри бор, радиоси бор, «ойнаи жаҳони» бор. Бутун девор пат гилам. Печкаси гурр-гурр ёняпти.

Биз «оқ уй»га қўндик. Мен халоскоримизга тикилдим. Яғриндор. Суяги йирик. Битта панжасига биздакаларнинг учта панжаси жо бўлади. Кўз ўрнига иккита чўғни ёпиштириб қўйган. Саҳро сиртлонига ўхшайди. Бош чўпон Асад Алиев. Ўн саккиз йилдан буён қўй боқади. Авлод-аждоди чорвадор. Саҳройи эмас, ўтроқ. Кўз очиб қўйни кўрган, ақл топиб уйни кўрган. Унинг отари шу ерда, Қизилқумнинг қоқ киндигида, қоракўл қўйлари хуш кўрадиган юлғунзорда.

Бу одамга «саховат»нинг маънисини тушунтириш қийин, лекин оддий қилиб, «одамгарчилик» десангиз, дарров бош ирғайди. Унга қула даштда адашган одамми ё қўй, чигирга — оёқ ё туёқ изига қараб, хатни ўқигандай йўқолганни зумда топиб олади. Отасини синчи бўлган дейдилар.

Унинг қаватида яна бир полвонгир ўтирибди. Исми-шарифи Тугал Исоқбоев. 4-бўлим бошлиғи. Ҳали ичкарига кирганда оғиздан чиққан ҳовурга мурти оппоқ қиров боғлаб турувди, энди қарасам, қаридан йигитга айланиб қолибди.

Эт қўйилди. Юпқа солинган жўжма шурва тортилди. Танишитирдилар: «Қизилча» совхозининг директори Мирзан Нурбоев, бош зоотехниги Абдурасул Ишбоев. Давра қизиди. Гап-сўзлари мағзини чақсанг, ҳар бири чорвани, ерни, об-ҳавони, ўт-ўланни билағонликда бамисоли дипломли ветеринар, ажойиб тупроқшунос, тажрибали метеоролог, ўткир ботаник. Хусусан қоракўл десангиз, бас. Кўки нима, гулигази нима, қамбари нима, сури нима, ҳаммасининг рангини, гулини, расмини олимлардай ёрқин қилиб, бафуржа айтиб беришади.

«Қизилча» кўкка ихтисослашган. Кўк терилар — қоракўлнинг энг чиройли ва қимматли ранги. Шерози қўзилардан олинади. Айниқса, кўк каптар ранглисининг жозибаси булакча.

Дастурхондан кейин ўзига хос «маслаҳат мажлиси» бўлди. Бўлим бошлиғи чўпон ва чўлиқларга КПСС Марказий Комитетининг Мактубини ўқиб эшиттирди. «Ҳозир чорвачиликка алоҳида эътибор қаратилиши лозим», «Чорвачилик ходимлари бу йил ўз олдиларига янада каттароқ вазифаларни қўйиш ва ҳал этиш имкониятига эгадирлар» — партиямиз шундай демоқда, шундай қилиниши шарт.

— Ўнинчи беш йилликнинг тўнғич йилида чакки ишламадик, бекор нон тишламадик, — дейди совхоз директори Мирзан ака. — Давлатга 220 тонна гўшт, 100 тонна сут, 120 тонна жун, 21.283 дона қоракўл тери топширдик. Ҳар 100 совлиқдан мўлжалдаги 125 ўрнига 135 тадан қўзи олдик. Қоракўл териларимизнинг 90 проценти биринчи сортга ўтди. Лекин бу билан хотиржам бўлиб қолишга ҳаққимиз йўқ. Чорвачиликнинг ҳали биз илғамаган резервлари бир талай. Юбилей йилида 140 тадан қўзи оламиз, ҳар қўйдан жун қирқимини 3,5 килога етказамиз, бир бош қўйни гўштга 45-50 килограмм тирик вазнда топширамиз, деб аҳд-паймон қилганмиз. Эл олдида юзимиз ёруғ бўлиши, бурдимиз кетмаслиги ўзимизга, қишловдаги жонкуярлигимизга боғлиқ.

Қишлов... Оддийгина, ранги ва сезими йўқ сўз. Агар шундай жўн тасаввур қилсак, қаттиқ янглишамиз. Ахир, унинг қанчадан-қанча ташвишлари ва ҳаяжонлари бор. «Ғозғон» совхозининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Норбой Эргашев, Ленин номли совхознинг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдуназар Умаров, Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Нурота» совхозининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Аввалбек Умаров, «Қўшработ» совхозининг бош чўпони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Мамадиёр Шосимов, «Қизилча» совхозининг бош чўпони, Ленин орденли Файзихон Қўнисов сингари миришкорларнинг Нурота чорвадорларига мурожаатида «Чорва қишлови — зарбдор фронт!», «Яйлов — мардлар майдони!», деб ҳақ-рост айтилган. Улар демоқдаларки, қишлов чорвадор учун чинакамига катта синовдир. Чўпоннинг маҳорати ва тажрибаси, уддабурролиги ва ҳиммати худди ана шу даврда синовдан ўтади. Бўронли кунлар, изғиринли тунлар ҳали ҳеч кимни ҳеч қачон аяган эмас. Шундай экан, қишнинг серташвиш ва инжик дақиқаларини ҳушёр туриб ўтказмоқ, унинг машаққатли имтиҳонини зўр ирода ва бардош билан бартараф этмоқ талаб этилади. Қиш—имтиҳон оладиган таҳликали кунлар бошланди. Бу даврда ақл ва фаросат билан иш кўрайлик.

Тун яримдан оғган эди. Бош чўпон гиззасига шап уриб чиқиб кетди. Ташқарида довул тўполон қилар, қора чойшабга уралган дашт минг хил англашилмас овоз билан гувранио етарди. Нима қилаётиркин отар соҳиби? Қўралардаги қўйларни навбатма-навбат қўзгаб, ҳаракатга келтиряптими? Ҳар уч-тўрт соатда шундай қилинмаса, қўй етағон бўлиб қолади, касалга тез чалинади, бола ташлайди. Ёҳуд совлиқларга қўшимча ем-емиш, майда хашак, минерал модда, ялама туз беряптими! Табиий ҳол. Нега десангиз, она қўйнинг қорнида боласи жонлана бошлади. У энди ўзи ва пушти учун икки баравар овқат ейди.

Ҳозир чўпон тунқотар. Сал ғафлатда қолса, бир йиллик тоат-ибодати зое кетади. Олтин тухум ўрнига палағда тухум олади.

Эрталаб қуёш чарақлаб чиқди. Совуқнинг заҳри кесилган бўлса-да, пастак буталар кумушланиб турарди. Қиров кўтарилмагани учунми, қўйларни яйловга ҳайдашмабди. Қўра олдида қўйларнинг «раиси калони» чўққисоқол гўсам — катта серкагина ишсиз-тишсиз айланиб юрар, чўпонлар иссиқ сув билан терт қориштирар, янтоқ еб, дур қиладиган қоракўл қўйларга иштаҳали «нонушта» тайёрлашар эди.

Нуротанинг ҳавоси бетайин. Йўлга чиққанимизда ҳаво очиқ, кун илий бошлаган бўлса, «Ғозғон» совхозига етар-етмас, осмоннинг турқи ўзгарди. Совуқ ёмғир севалай бошлади. Нурота тоғ тизмалари кўздан пинҳон бўлди. Довлаб келаётган қора булутлар зил-замбил, тобора пастроқ чўкарди. Ҳарорат пасайди. Ёмғир булдириққа айланди. Шамол чийиллади. Умуман бу ерда бир кунда тўрт фаслнинг қилиғини кўриш мумкин.

«Ғозғон» — бақувват хўжалик. Ўзбекистонда қўзи олишда унинг олдига тушадигани кам. Ўтган йили ҳар юз бош совлиқдан 144 тадан қўзи олиб, совринни илиб кетди. 21 минг-та қоракўл топширди. Қора териларининг жуни текис, гули турфа, расми чиройли, туси ялтироқ.

Совхоз директори Абдуҳаким Мамарасулев ривоятга ўхшаш бир нарса айтиб берди. Унинг бир бош чўпони бормиш. Катта қўйларнинг бош ва оёқлари жунига қараб, унинг ранги қўзилигида тўқ қора ёки ним қора бўлганини бехато аниқлаб берармиш.

Жуда қизиқсиндим.

— Отлари нима? Бир кўрсам бўладими?

— Отлари Шабон Очилова. Узоқ яйловда, кўришнинг иложи йўқ.

Оғзим очилиб қолди. Наҳотки шу аёл киши баъзан яккакифт дағал эркаклар ҳам чидамайдиган бош чўпонликни эпласа?! Бир уй бола-чақаси устига яна бир отар қўйни бошқарса у?!

Барноилардан ёш сўрамайдилар. Ийманиб турган эдим, андишани директорнинг ўзи ҳал қилди. Шабон қирқ икки ёшларда экан. «Ҳали ўн гулидан бир гули очилмаган» деди. Бултур 164 тадан қўзи олибди.

Нуроталик қоракўлчилардан олинган таассуротлар ёқимли, эшитилган ҳикоялар узун.

Ҳадемай, яшил ўтлоқларда қўйлар маърайди. Она қорнидаги қўзида эндигина шакллана бошлаган тери гулларининг чўғи эрта-индин бутун даштни яшнатиб, уйғонган борлиқни қамаштириб юборади. Уйимизга қут ёғилади, дастурхонимизга барака киради. Лекин бунга ҳали бир фасл, бир муддат бор. Қиличини яланғочлаб турган қиш ҳалибери таслим бўладиганга ўхшамайди. Демак, курашмоқ, қийинчиликларни енгмоқ керак.

Нурота район партия ташкилотининг бутун фикр-зикри, диққат-эътибори, ақл-идроки ҳозир ана шунда. Ҳамма чорвага сафарбар. Ишбоши коммунистлар «Чорва қишловидай зарбдор фронтдан ҳеч ким четда қолмасин!» демоқдалар.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Нурота коммунистларининг сардори, чўпонларнинг энг яқин маслаҳатчиси Азим Абдураҳмонович Тиллаевни биз қайтишда Қўшработ йўлида учратдик. Ковоқлари чала уйқудан қизариб турарди. Мухбирлар таомилига мувофиқ бу топилдиқдан севингандай оёқ учида беш минутлик интервью олдим.

— Нуроталик чорвадорларнинг ўнинчи беш йиллик режалари билан таништирсангиз.

— Режалари 20 минг тонна гўшт, 19 минг тонна жун, бир миллион донага яқин қоракўл тери тайёрлаш, умумий майда моллар туёғини ярим миллионга етказиш, 200 минг гектар яйловнинг ҳолатини яхшилаш, изензорларни 90 минг гектарга етказиш, 1980 йилгача барча майда молларни загонларда боқиш системасини жорий этиш. Вазифаларни конкретлаштирсак, бу йил 240 минг совлиқдан 325 минг қўзи оламиз деганмиз. Бемалол ёзаверинг, Нуротанинг ҳавоси тез-тез айниб турса ҳам, одамлари сира айнимайдиган, зангламайдиган олтин. Тоғда сор бургутнинг учганини кўрганмисиз, у ҳарчанд ҳаволаб, пага-пага булутлардан ҳам баланд учади. Нуротанинг бургутлари ҳам шундай.

Ҳа, Нуротада бургутлар баланд учади...

Султон АКБАРИЙ.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ВАШИНГТОН

РЕАЛИСТИК ПРОГРАММА

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Туладаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқида ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемаларини ҳал этиш юзасидан конструктив таклифлар илгари сурилди. Шу нутқ Америка сиёсий доираларининг зўр диққат-эътиборини ўзига жалб этди.

Конгресснинг «Конгрешнл рекорд» номли расмий нашрида шу нутқнинг ташқи сиёсатга доир қисми тўла равишда эълон қилинганлиги ҳам ана шу катта қизиқишни кўрсатиб турибди. Нутқ сенатнинг мўътабар ташқи ишлар комиссияси раиси сенатор Ж. Спаркмэннинг таклифига биноан эълон қилинди.

Л. И. Брежнев нутқи кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштиришнинг, янги уруш чиқиши хавфини камайтириш, сўнгра эса бу хавфни тамомила тугатишнинг конкрет ва реалистик программаси сифатида қабул қилинди.

Америка обзорчилари ва ташқи сиёсат проблемаларининг мутахассислари КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Совет Иттифоқи Қўшма Штатларнинг янги маъмурияти билан биргa икки мамлакат ўртасидаги муносабатларда янги катта силжишга эришишга тайёр эканлиги тўғрисида айтган сўзларига алоҳида эътибор бермоқдалар.

Обзорчилар Совет Иттифоқи 1974 йилги Владивосток аҳдномаси асосида стратегик қурол-яроғларни чеклаш тўғрисидаги битимга тайёргарлик ишларини жуда яқин вақт ичида тамомлашга интилибгина қолмай; шу билан бирга бу вазифа бажарилганидан кейин мазкур қурол-яроғларни чеклаш масалаларида бошқа чораларни кўришга ҳам тайёр эканлигини уқтириб ўтмоқдалар. Шу муносабат билан газеталар АҚШнинг янги президенти Ж. Картер ҳам шундай битимни тузиш ва ядро қуролини тарқатмаслик мақсадида чоралар кўришни бир неча марта ёқлаб чиққанлигини эслатиб ўтмоқдалар.

«Совет хавфи» бор, деган уйдирма-баҳонани рўкач қилиб, қуролланиш пойгасини авж олдираётган Ғарбдаги кучлар тўғрисида Л. И. Брежнев айтган сўзлар Америка жамоатчилигининг диққат-эътиборини ўзига жалб этди. Кескинликни юмшатиш сиёсатининг Америкадаги тарафдорлари КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг шу ҳақдаги гапларини табриклаб, ҳарбий васвасани атайлаб кучайтираётган кишиларга пухта далиллар билан зарба бермоқдалар.

КОБУЛ

ҲАМКОРЛИК КЕНГАЙМОҚДА

Бу ерда Бутуниттифоқ «Техноэкспорт» бирлашмаси билан Афғонистон саноат ва кон ишлари министрлиги ўртасида 1977-1978 йилларда геология-разведка ишлари олиб бориш соҳасида Афғонистон Республикасига техникавий ёрдам кўрсатиш ҳақидаги ҳужжатлар имзоланди.

Совет Иттифоқи Афғонистонга ўз мутахассисларини юборади, геология-разведка асбоб-ускуналари, материаллар, эҳтиёт қисмлар, автотранспорт етказиб беради.

Контрактларда Айнак мис-руда конини батафсил разведка қилиш ҳам кўзда тутилган. Келажакда бу ерда кон-руда комбинати қурилади.

(ТАСС).

ХАЛҚАРО ОБЗОР

МУШТАРАК МАҚСАД— СОЦИАЛИЗМ

Вьетнам жанубидаги Хошимин шаҳрида мамлакат миллий бирлашган фронтининг таъсис съезди очилди. Съезд бутун Вьетнамнинг сиёсий, маъмурий ва жамоат муассасаларини бирлаштириш ишларини тугаллайди. Жанубдаги миллий озодлик фронти билан миллий, демократик ва тинчликсевар кучлар иттифоқи Америка агрессиясига ва сотқин Сайгон режимига қарши курашда ўз тарихий вазифасини бажариб бўлди. Энди бутун Вьетнам халқининг муштарак мақсади— социализм қуришдир. Вьетнам Коммунистик партиясининг IV съезди шу мақсадни ўртага қўйди.

Бироқ, Шимол билан Жануб тинч қурилишга киришаётган ҳозирги пайтда улар ўртасида каттагина иқтисодий ва социал тафовутлар бор. Гарчи Шимол узоқ давом этган уруш натижасида тинкаси қуриган бўлса-да, халқ ҳокимияти йиллари мобайнида бу ерда социалистик жамият асослари мустаҳкам қарор топди.

Жанубда эса мамлакат бўлиниб турган йигирма йилдан ортиқ вақт ичида АҚШ империалистлари билан уларнинг гумаштaлари капитализмнинг энг ярқсиз формаларидан бири бўлган янги мустамлакачилик тартибларини зўр бериб ўрнатиб келган эдилар. Шунинг натижасида Вьетнамнинг жануби турмушнинг ҳамма соҳаларида капиталистик Ғарбга, аввало АҚШга маҳкам боғлиқ бўлиб қолган эди. Жанубий Вьетнам шаҳарлари ҳаддан ташқари катталашиб, ажнабий моллар сотиладиган баҳайбат бозорларга айланиб кетган эди. Ватанпарварларнинг миллий-озодлик курашини бостиришда қатнашган кишиларнинг хизмати учун агрессорлар сахийлик билан ҳақ тўлаб турган эдилар. Саноат эса деярли ривожлантирилмади, қишлоқ хўжалиги уруш сабабли ва деҳқонларнинг кўплаб шаҳарга кетиб қолиши оқибатида таназзулга учради.

Халқ ҳокимияти ана шундай аҳволнинг оғир оқибатларини тугатиш учун бир ярим йилдан бери курашиб келмоқда, бу кураш ҳали-бери тугамайди. Шаҳарлардаги ишсизлар, майда савдогарлар, собиқ қўғирчоқ армия ва полиция солдатларининг катта армиясини иш билан таъминлаш, Жануб шаҳарларида авж олиб кетган жиноятчилик, нашавандлик, фоҳишалик сингари социал иллатларни тугатиш биринчи галдаги вазифаларнинг биридир.

Собиқ деҳқонларнинг ўзлари туғилиб ўсган қишлоқларга қайтиб бориб, яна деҳқончилик қила бошлаши, шунингдек қўриқ ерларда янги иқтисодий районлар барпо этиш бу вазифаларни ҳал қилишга қаратилган энг муҳим тадбирлардир. Хошимин (собиқ Сайгон) шаҳрининг ўзидан шу районларга 7000 мингдан ортиқ киши кўчиб келди. Қишлоқдаги яккахол деҳқонлар кооперациялашга аста-секин тайёрланмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ ерни биргаликда ишлайдиган группалар тузилмоқда.

Саноатда давлат сектори вужудга келтирилмоқда, хусусий корхоналар эса давлат билан меҳнаткашларнинг контроллиги остида ишламоқда. Давлат ва кооператив савдоси тармоғини барпо этиш ва хусусий бозорни тартибга солиш соҳасида дастлабки тадбирлар кўрилмоқда. Маориф, маданият ва аҳолини мафкуравий жиҳатдан тарбиялаш соҳасида катта иш олиб борилмоқда.

Жанубий Вьетнамнинг социализм йўлида қўйган дастлабки қадамлари қийин, аммо муваффақиятли бўлди. Бу муваффақиятларга Вьетнам коммунистларининг қатъияти ва шу билан бирга мамлакатнинг жануби хусусиятларига эпчиллик билан ёндашиши туфайли, аҳолининг кўпчилиги маъмуриятнинг энг муҳим тадбирларини актив қўллаб-қувватлаши туфайли эришилди.

АЙБНИ БИРОВЛАРГА ТЎНКАМОҚДАЛАР

18 ва 19 январь кунлари Мисрни ларзага келтирган воқеалар мамлакатнинг сиёсий ва иқтисодий ҳаётида ўчмас из қолдирди. Халқнинг ўз кўлами жиҳатидан ҳали мисли кўрилмаган халқ ғалаёнлари ҳукуматнинг озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур моллар учун давлат томонидан бериладиган субсидияларни икки баравар қисқартириш тўғрисидаги қарорига жавоб бўлди. Мисрга қарз берган Ғарб давлатлари—АҚШ ва Саудия Арабистони, шунингдек халқаро банкларнинг тазйиқи остида қабул қилинган бу қарор нарх-навонинг кескин кўтарилишига сабаб бўлди. Қарз берган давлатлар Миср экономикасини шу йўл билан «соғломлаштириш»ни тавсия қилган эдилар. Шу муносабат билан «Нью-Йорк таймс» газетаси «тартибсизлик чиқишига сабаб бўлган сиёсатни Қўшма Штатлар рағбатлантирган эди», деб ёзди.

Нил водийсида содир бўлган фожиали воқеалар натижасида 79 киши ўлди, 800 дан ортиқ киши жароҳатланди. 1952 йилги революциядан кейин Мисрда биринчи марта халққа қарши армия юборилди.

Ҳозирги Миср раҳбарлари мамлакатга ажнабий капитални жалб этиш ва давлат капиталига зиён етса ҳам хусусий секторни рағбатлантириш мақсадида ўтказилаётган «очиқ эшиклар» сиёсатига меҳнаткашлар ана шундай кўп минг кишилик норозилик намойишлари билан ҳақиқий ҳукмни чиқардилар. Меҳнаткашлар мамлакатни индустриялаш ва аҳолининг турмуш даражасини кўтариш қуроли бўлган давлат секторини мустаҳкамлаш йўлини ўтказган марҳум президент Носир портретларини кўтариб чиққанликлари, жумладан, намойишларнинг шундай маънода ўтказилганлигини билдирди. Шу нарса ҳам диққатга сазовордирки, халқнинг қаҳр-ғазаби «очиқ эшиклар» сиёсатининг тимсоли бўлган ва ажнабийлар маблағига қурилган ҳашаматли меҳмонхоналар ҳамда қоҳиралик бойваччаларнинг севимли жойига айланиб қолган тунги ишратхоналарга қаратилди.

Бўлган воқеа ана шу. Бироқ, ўзларининг сиёсий ва социал-иқтисодий сиёсатига қарши халқнинг табиий норозилигидан қути учган Миср маъмурлари шу фактларга хилоф равишда бутун айбни ўзгаларга ағдаришга уринмоқдалар. Мисрда кўпгина тараққийпарвар арбоблар ва журналистлар қамоққа олиниб, улар «марксистлар» ва «коммунистлар» деб курсатилмоқда ҳамда «тартибсизликлар чиқарди» деб айбланмоқда. Матбуот саҳифаларида Совет Иттифоқининг Миср ички ишларига қандайдир «аралашуви» тўғрисида туҳматдан иборат мақолалар пайдо бўлганлиги ҳам эътиборни ўзига тортади.

Бу усул янги эмас. Маъмурлар меҳнаткашларнинг 1975 йил 1 январдаги катта ғалаёни вақтида, шунингдек Қоҳира транспортчиларининг бултурги забастовкасидан кейин ана шундай найранг ишлатган эдилар. Ҳар сафар ҳам «сўл иғвогарлар» шаънига тўнкалган айблар асоссиз бўлиб чиққан эди.

Мисрдаги ҳозирги антикоммунистик кампания халқ ғазабининг ҳақиқий сабабларидан эътиборни чалғитишга уринишдан ташқари, яна бир таъмагирлик мақсадини кўзлайди: Садат ҳукумати шу йўл билан ўзига қарз берган Ғарбни, АҚШни ва реакцион араб режимларини — Миср «халқаро коммунизмнинг қурбони бўлди», шунинг учун ҳам молиявий ёрдамга муҳтож, деб кўрсатишга умид қилмоқда.

Ҳукумат маъмурлари халқ қаҳр-ғазаби туғёнидан чўчиб, орқага қайтдилар ва ғалаён чиқишига сабаб бўлган қарорни бекор қилдилар. Бироқ, Қоҳирадан олинаётган хабарларга қараганда, Миср раҳбарлари шу ғалаёнларнинг асосий сабабини, яъни машъум «очиқ эшиклар» сиёсатини қайта кўриб чиқмоқчи эмас.

А. МИНИЕВ,
Ю. ТИССОВСКИЙ.
(ТАСС).

БУТУНИТТИФОҚ БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК ИЖОДИ ФЕСТИВАЛИГА

„ОТЕЛЛО"— ҲАВАСКОРЛАР САҲНАСИДА

Бошқа олий ўқув юртларидаги каби Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент Давлат политехника институтида ҳам санъатни севган, унга чин қалбидан ихлос қўйган ўқитувчи ва студентлар кўплаб топилади. Икки йил муқаддам ана шу санъатсеварлар уюшиб, драма тўгараги ташкил этдилар. Бу бадиий коллективга Ҳамза номидаги Ўзбек давлат Академик драма театрининг таниқли актёри Ўзбекистон ССР халқ артисти Қудрат Хўжаев раҳбарлик қила бошлади. Ҳаваскорлар астойдил изланганликлари туфайли тез орада институт ўқитувчилари ва талабалари даврасида эътибор топдилар. Шубҳасиз, бунда уларнинг тажрибали устози Қудрат Хўжаевнинг хизмати катта бўлди. У театр ва кино санъатида орттирган бой тажрибаларини шогирдларига эринмай, қийинчиликлардан тап тортмай, меҳр билан ўргатди.

— Мени институт ҳаваскорларининг санъатга бўлган эътиқоди, иззат-ҳурмати мафтун этди, — дейди Қ. Хўжаев. — Шунинг учун улар билан дастлабки кўришишдаёқ, бемалол ишласа бўлишлигига, кутилган натижага албатта эришиш мумкинлигига ишондим. Бадиий коллективнинг қисқа муддатда шаклланиб, кўпчилик назарига тушишида, умуман, кўнгилли фаолиятида институт ректорати ва партия ташкилотининг раҳбарлиги, кўмаги ва жонкуярлиги катта бўлди. Уларнинг қўллаб-қувватлаши туфайли Вильям Шекспирнинг машҳур «Отелло» трагедиясига мурожаат қилдик.

Ҳа, Тошкент политехника институтининг ҳаваскорлари бир неча катта-кичик асарларни муваффақиятли саҳналаштириб, ўз томошабинлари ҳукмига ҳавола этгач, яъни маълум тажрибага эга бўлгач, «Отелло»ни қўлга олишга журъат этдилар. Узоқ изланиш, астойдил қилинган меҳнат, устоз санъаткорлар тажрибасини ўрганиш самарасиз қолмади.

Яқинда институт ҳаваскорлари «Отелло» спектакли премьерасини кўрсатдилар. Шуниси диққатга сазоворки, премьера республикамизнинг етакчи театрларидан бири Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек давлат Академик драма театрида бўлиб ўтди. Театрга йиғилган жамоатчилик вакиллари, ишчилар, хизматчилар, санъаткорлар, зиёлилар ва кўп сонли студентлар Тошкент политехника институти бадиий ҳаваскорлик коллективини ажойиб ютуқ билан олқишладилар. Ҳаваскорлар ўзларига берилган ролларни ўзига хос талқин қилишди. Томошабинларда айниқса бош ролларни яратган кафедра мудири, техника фанлари кандидати Нуъмон Нормуҳамедов, доцент Турғун Миркомилов, талаба Шоиста Шомуҳамедоваларнинг ижроси илиқ таассурот қолдирди.

Суратда: «Отелло» спектаклидан кўриниш. А. Тўраев фотоси.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/I да **Золушка** (12.00), **Аида** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/I да **Бой ила хизматчи** (12.00), **Ўғирланган умр** (19.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/I да **Ҳижрон** (12.00), **Гулбаҳор қани?** (19.00), 31/I да **Ҳижрон.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/I да **Ўн саккиз ёшлигим** (12.00, 19.30).

Кино

Номаълум аёл — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Подшо Пётр ҳабашни қандай уйлантиргани ҳақида қисса — «ЎЗБЕКИСТОН» (11.30, 14, 16.20, 18.40, 21.00), «ДРУЖБА» (11, 12, 13, 15, 17, 19.20, 21.00), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Юлдуз юқорига тушади — «МОСКВА» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45), «ЧАЙКА» (18.30, 20.45), БИЛИМЛАР УЙИ, «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Вересень — серташвиш ой — «ДРУЖБА» (13, 14, 16, 18.00).

31 ЯНВАРДА

Номаълум аёл — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 14, 17, 20.00), «МОСКВА» (11, 13.30, 16, 18.30 20.45), «НУКУС» (11, 13.30, 16, 18.15, 20.30), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Юлдуз юқорига тушади — «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 15, 18, 21.00), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Подшо Петр ҳабашни қандай қилиб уйлантиргани ҳақида қисса — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

ВИТЕБСК ОБЛАСТЬ ОРША МАИШИЙ ХИЗМАТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

турли ранг ва размерда сунъий толадан улама соч ва шиньонлар, нитрондан рўмоллар ва ёстиқлар, шойидан хўжалик сумкалари, пол дорожкалари, кўрпалар ва бошқа буюмлар тайёрлаб бериш учун

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Буюртмалар устама ҳақ тўлаш йўли билан жўнатилади.

Бизнинг адрес: БССР, Витебск области, Орша шаҳри, Энгельс кўчаси, 4-уй.

СССР Ички ишлар министрлигининг

ТОШКЕНТ ОЛИЙ МАКТАБИ

1977—78 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАКТАБ ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ ОРГАНЛАРИ УЧУН ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ ЮРИДИК МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 4 ЙИЛ.

Мактабга ҳарбий хизмат муддатини ўтаган, ўрта маълумотли, ёши 30 гача бўлган гражданлар қабул қилинади.

Қабул қоидаларини аниқроқ билиш учун Тошкент шаҳар ва областлар ижроия комитетлари Ички ишлар бошқармаларининг кадрлар бўлимларига учрашилсин.

Ўзбекистон ССР сув хўжалиги қурилиши бош бошқармасининг областлараро ишлаб чиқариш автомобиль трести коллективи трест бўлимининг катта инженери Ш. Ваҳобовга онаси

Тоҳира ВАҲОБОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИНИНГ ХАБАРЛАРИДАН

АХБОРОТ

ПЕШҚАДАМЛАР

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг пешқадам ходимларидан 25 кишига тармоқнинг энг яхши ишчиси деган унвон берилди. Улар маҳсулотнинг юқори сифатли бўлиши ва ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш учун бошланган самолётсозлар бутуниттифоқ мусобақасининг ғолибларидир.

УЙ-ЖОЙ ҚУРИШ ИККИ БАРАВАР КЎПАЯДИ

Самарқанд уйсозлик комбинатини қайта қуриш бошланди. Корхонанинг янги ишлаб чиқариш-техника базаси барпо этилмоқда, бу база кўп қаватли уй-жойларни йиғиш учун деталлар тайёрлаб беради. Беш йилликнинг охирида қайта қуриш ишлари поёнига етказилгач, комбинатнинг қуввати икки баравар ортади ва йилига 100 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жой тайёрлаб чиқара олади.

АВТОМАТЛАР КЎМАКЛАШАДИ

«Ўзбексельмаш» бирлашмасининг бош заводида трактор прицеплари учун гунчакларнинг дастлабки туркуми тайёрлаб берилди. Бундай гунчаклар қуйиш автомат линияси ёрдамида тайёрланди. Янги техника меҳнат унумдорлигини олти баравар ошириш имконини беради. Янгилик жорий этилишидан йил мобайнида тўрт миллион сўм иқтисодий самара кўрилади.

БЎЁҚЧИЛИК ЦЕХИ

Бухоро трикотаж фабрикасида янги бўёқчилик цехи ишга туширилди. Бу цехнинг қуввати бир йилда 13 минг тонна трикотаж полотнони бўяб беришга етади. Бу эски цехда бўлганига нисбатан икки баравар ортиқ. Бор-йўғи 48 ишчи ишлайдиган янги цех қурилиши билан ўтган беш йилликда бошланган корхонани қайта қуриш иши поёнига етказилади. Энди фабрика магазинларга аввалгига нисбатан икки баравар кўп трикотаж етказиб бера олади.

МАНЗИЛГА ВАҚТИДА ЕТКАЗИЛЯПТИ

Андижондаги 2511-автомобиль колоннаси коллективи қишнинг совуқ келишига қарамасдан йўловчиларни ташиш графигидан илдам бормоқда. Машиналарнинг двигателларини буғ билан иситадиган установкаларни жорий этиш натижасида бундай муваффақиятга эришилди. Эндиликда совутиш системасидаги сувни тўкиб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Машиналар эса ўз вақтида, кечикмасдан йўлга чиқаверади.

АХЛОҚ МАВЗУИДА

ОНАЛАРНИ АСРАНГ!

Жаннат — оналар оёғи остидадир...

(Шайх САЪДИЙ).

Қўлимизда бир хат турибди. Унда уч ўғил туғиб ўстириб, бирини олим, бирини врач, бирини бўлажак инженер даражасига етказган олтмиш ёшли онанинг қалб туғёни битилган. Уни ўқиганда қўл титрайди. Бироқ уни ойлаб ушлаб туришга тўғри келди. Уни тутиб турган ҳам она. Сабаби, у фарзандларининг тўғри йўлга қайтишини беармон ва бетоқат кутди. Фарзандлар эса тўғри йўлдан тобора чекиниб боришмоқда. Она уларнинг бахти ва шаънини ўйлаб тишни тишга босди. Қўлга қалам олишдан ўзга чорамиз қолмади. Муштипар она бизни авф этар деб ўйлаймиз, зероки бу фельетон инсонлик бурчини унутган жамики оқпадар фарзандлар учун сабоқ бўлсин.

...Бу оилада ҳамма ўқимишли. Фақат онагина камсавод. Бу хонадонда ҳамма топармон-тутармон, фақат онагина кўчадан бир нима кўтариб келмайди. Бу оилада ҳамма соғ-саломат, фақат онагина дилхаста, кекса ва ожиз, ўзини фарзандлар иқболига бағишлаган, лекин улардан фарзанд меҳридан бўлак ҳеч нарса умидвор эмас.

Маҳмуд ака унинг тескариси. Врач, бир пайтлари мўътабар вазифаларда ишлаган, катта коллективга бошчилик қилган. Яхши мутахассис сифатида ҳам танилган. Энди ёши олтмишдан ошганда ҳам коллектив уни пенсияга узатгиси келмайди. Хуллас, кўча-кўйда ўзига яраша ўрни бор. Ҳозир ҳам «Таштекстильмаш» заводининг медицина-санитария қисмида тажрибали хирург саналади.

Манзура опа ана шундай мартабали ва маърифатли кишининг қирқ йиллик турмуш ўртоғи. Ҳамма оилада бўлгани каби уларнинг ҳам бошидан кечган иссиқ-совуқ кунлари бўлган. Эр турли вазифаларда ишлаган, гоҳ кўтарилган, гоҳ пастлаган, лекин хотин доимо бир жойда — ўн етти ёшидан унинг хизматида, оила ташвишида, тўғрироғи, Маҳмуд аканинг майлида. «Ўқисам, мен ҳам ҳаётдан ўзимга лойиқ ўрин топсам» деганда ҳам «маърифатли» эрнинг раъйидан четга чиқолмаган.

Улар бир пайтлари бир-биридан рози бўлишган. Хотин эрнинг бахти учун, эр эса хотин учун ҳамма нарсага тайёр эди. Орадан йиллар ўтган, эрнинг кўчадаги обрў-эътибори юксалган сайин уйда, бир жойда депсиниб турган хотинни кўзга илмай қолган. Хотин уй-рўзғор ва фарзанд ташвишларига боши билан қанчалик чуқур шўнғиб борган сайин, эр ундан тобора узоклашиб борган. Сабаб? Хотин бирин-кетин уч фарзандга она бўлди. Энди у эр билан тўрт кишининг хизматида. Кўча орзуси энди унинг тушларига ҳам кирмай қўйган. Лекин у бундан нолимайди.

Она бутун ҳаётини фарзандлар йўлига тикди. Уларнинг бахтида ўзининг бахтини кўради. Уларни оёққа қўйсам, одам қилсам, дейди. Ўзим етолмаган нурли чўққиларга фарзандларим етса деб интилади. Эрдан кўрмаган рўшнолиқни зора фарзандларим қайтарса деган кутлуғ умид унинг қаддини тутиб туради. Фарзандлар келажаги уни кўп нарсалардан умидвор қилади.

Онанинг катта ўғли Мухторжон олий мактабни тугатиб, фан кандидати бўлди. Ўртанча ўғил Баҳодир шаҳардаги 1-касалхонада уролог-врач. Кенжатой Абдурауф эса институтнинг кечки 3-курсида ҳам талаба, ҳам шофер. Онага очилмаган бахт эшиги фарзандларга кенг қулоч ёзди. Уларнинг толе юлдузи порлаб турибди. Улар ҳаётда шубҳасиз олға боришмоқда. Лекин она ҳамон бир жойда — оилага фидойилик ўрнида турибди. У ўқимади — ўқитди, емади — едирди, киймади — кийдирди... Лекин буларни миннат учун қилгани йўқ. Қайси ота-она ўз фидойилигини фарзанд юзига миннат қилиб солибдики, она миннат қилсин?!

Фарзандларнинг кўча ҳаёти, дарҳақиқат, ҳавас қилса арзигулик. Бироқ булар ўз-ўзидан бўлгани йўқ. Фарзандларнинг бахти учун онанинг сочлари оқарди. Уларнинг ҳаётдаги ҳар бир қадами учун онанинг юзида янги ажинлар пайдо бўлди. Лекин қайси ота-она соч оқи ва юздаги ажинларни фарзандлар юзига солибдики, она солсин?!

Она фарзандлар учун яшади. Лекин, минг афсуски, фидойиликка фидойилик қайтмади. Қай тил билан айтиш мумкинки, дастлаб онага олим йигит қўл кўтарди?! Кейин, ҳаётда шифокорлик йўлини танлаган чобакор фарзанд уни ҳақоратларга ботирди. Энг фожиали воқеалар кенжа ўғил билан юз берди. Оқибат шу даражага етдики, қаҳратон қиш кунларининг бирида онанинг кийим-бошига ўт қўйиб, уриб ва жароҳатлаб, кўчага чиқариб қўйишди. Фарзандлар уни ҳайдадилар, бегоналар эса бағрига олишди.

Бу аянчли воқеаларни тўлик изоҳлаш, ахлоқан ва мантиқан баҳолашдан олдин беихтиёр мияга бир фикр урилади: «Бу кўрнамаклик бирон бир руҳий касаллик оқибати эмасмикин?» Лекин нақадар аянчли бўлмасин, оқпадар фарзандлар ўзларини оқлан ва жисмонан мутлақо соппа-соғ деб биладилар. Келинг, яхшиси уларнинг руҳий дунёсига тушуниб етишга ҳаракат қиламиз.

Тошкент шаҳар, Абдулла Авлоний кўчасидаги данғиллама 6-уй бир пайтлари Маҳмуд ака мансаб поғоналарининг чўққисида юрганида ҳафсала билан қурилган, лекин ўша шароитга кўра хотини Манзура Содиқованинг номига ўтиб қолганди. Ёшликда, эр-хотин бир-биридан рози-ризо кунларда бунинг аҳамияти йўқ эди. Кейинчалик улар ўртасида Маҳмуд ака наздида «ер билан осмончалик» фарқ вужудга келди. Уй-жой можароси уларни неча бор қўйди-чиқдиларга олиб келди. Хотиннинг борадиган бошқа бошпанаси йўқ, эр эса данғиллама участкани кўзи киймайди. Она фарзандлар ҳаққи, барча хўрликларга чидади. Фарзандлар эса онага нисбатан отанинг маънавий руҳияти таъсирида ўсдилар.

Ота фарзандлар кўзида қилдан қийиқ топиб, онани уйдан қувар, бешафқат калтаклар, она эса, фарзандлар ҳурмати, айланиб-ўргилиб яна шу қисматга рози бўларди. Ота бу билан ҳам кифояланмай, онага ўз фарзандларини ўчакиштиришни машқ қилар ва фарзандларнинг кўрнамаклик хатти-ҳаракатини рағбатлантириб турарди. Она қалбига отилган ҳар бир алам тошини отанинг кўзлари қувониб кузатарди.

Онага қўл кўтариш ўз-ўзидан одат тусига кириб қолгани йўқ, албатта. Бу, бир томондан, отанинг майли ва рағбати билан бўлса-да, иккинчи томондан, оиланинг маънавий дунёси ва оқибат натижада онанинг бундай аянчли ҳолга тушиши — ота эккан малъун уруғларнинг қабиҳ мевалари эди.

Сўнгги йилларда оила ҳаётида янги ўзгаришлар юз берди. Мухторни уйлантирмоқчи бўлишди. Ўшанда она оилага янги кишининг келиши янги руҳ ҳам келтиради деб умид қилди. Ниҳоят, оилага Шоистахон исмли, исми жисмига ярашиқли келин тушди. У келин бўлиб тушганда олий мактабнинг 3-курсида таълим олар ва руҳан эзилган онани ҳаётдан умидвор қилишга ҳақли эди. Келин қайнонанинг шарофати билан бир кун дарсини қолдирмади, уй-рўзғор демади, кир-чир, қозон-товоқ ташвишини тортмади. Она ҳамон ўша ролида—қўли косов, сочи супурги эди. Эҳ, бечора она, эҳтимол ҳаётда шунчалик куйинчак, шунчалик беором бўлмаганида, аёллик ҳақ-ҳуқуқларининг юздан бир улушини талаб қилганида ҳам, балки эр билан хотин орасидаги фарқ «осмон-у ерчалик» бўлмасмиди...

Шоистахон фарзандли бўлди. Ўқишни тугатди. Катта корхонага ишга ўтди, партия сафига қабул қилинди. Бироқ инсонийлик бурчини у ҳам унутди. Барча енгил табиат келинлар каби қайнонани «биринчи душман» билиб, беихтиёр тарозининг оғиррок томонини босишни қулай фурсат билди. Онанинг бағрида ёнган оловга сув ўрнига керосин сепиб турди. Оқибат ҳамма топтаб ва эзиб турган бечора онани «аёлларнинг жон жойи бошида бўлади» дегандек қайнонанинг сочини юлиб қўлига берди. Буниси ҳам етмагандек, Мухтор билан янги жойга кўчиб кетаркан, «орқамиздан борaман деб хомтама бўлма, оёғингни уриб синдираман!» деб огоҳлантириб ҳам қўйди.

Она фарзанд доғида қолди. Олим бўлиб, одам бўлолмаган Мухторжон Шукуров ўз онасига ўн ой қорасини кўрсатмай кетди. Боз устига, она икки набирасини ҳам қаттиқ кумсар, тик этса эшикка кўз тутиб кун ўтказарди. Лекин фарзандлардан дарак бўлмади. Бир куни она Мухторжонни кўргани, дийдорига тўйгани у ишлаб турган Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти остонасига судралиб келди. «Тўқимачилик саноати машиналари ва аппаратуралари кафедраси доценти М. Шукуров» деган ёзув осиғлиқ эшикни оҳиста қия очиб, ичкарига мўралади. Доцент йигит стол тўрида савлат тўкиб ўтирарди. Она қувониб кетди.

— Ҳайрият, болам, сени ҳам кўрар куним бор экан, — она ўғлини ўтирган ўрнида бағрига босиб, энтикиб-энтикиб йиғлади. — Соғ-омон бормисан? Болаларим соғми? Келиним яхши юрибдими?

Доцент йигитнинг хаёллари бошқа томонга учди:

— Нима, шикоят қилмоқчи бўлдингизми? — деди у креслода тебралиб-тебралиб айланаркан. — Нима истайсиз?

— Эҳ болам, — деди она чуқур уҳ тортиб, — ўз жигарим устидан кимга шикоят қиламан? Соғ-омон юрганингни билсам бўлди менга, болам...

«Шикоят»дан кўнгли тўқ бўлган Мухторжон истар-истамас секин илжайган бўлди-да, чўнтагини ковлаб кампирнинг олдига пул ташлади:

— Мана, 80 сўм! — деди у ва эшикка ишора қилиб тайинлади: — Бу ерда бошқа қорангизни кўрсатманг!

— Болам, пулингни олиб қўй, — деди она кўз ёшини тиёлмай, — ўзингга керак бўлади, менга дийдорингни дариғ тутмасанг бўлди. Тирикнинг айрилиғи ёмон бўларкан. Мени тушунгин, онангман, ахир!

«Пул»дан ҳам кўнгли тўқ бўлган Мухторжон онанинг бемаҳал ташрифини ўзича бир қадар ҳис қилган бўлди шекилли, тўғрисини тан олди:

— Сизни кўргани борсам, Шоистадан балога қоламан. Унга «онамдан кечганман» деб сўз берганман. Ҳай, пайтини топсам, ундан яширинча борсам-борарман...

Она кўз ёши билан чиқиб кетди. Лекин олим йигитдан дарак бўлмади. Остона пойлаб кунлар кетидан кунлар ўтди. Кейин онанинг тоқати тоқ бўлиб бардоши тугадими ёки фарзанд дийдори андишадан устун чиқдими, яна йўлга отланди.

Шоисталар яшаб турган уйни билмагани учун у ишлаб турган «Қизил тонг» фирмасига бориб, келинини суриштирди. Шоиста қайнанасини кўрди-ю, чўрт тисарилиб кетди. Лекин идора раҳбарлари она зорига бефарқ қараб қолмадилар. Уларнинг қўлини яна онанинг ўзи тутди: «Мен учун фарзандларимнинг юзини ерга қаратсангиз, у дунё бу дунё рози эмасман сизлардан, — деб туриб олди она. — Улар тўғри йўлга қайтса бас».

Бироқ фарзандлар тўғри йўлга қайтмадилар. Бу орада оқпадар Абдурауф онани уриб ва жароҳатлаб, Фрунзе район милициясига тушди. Милиция уни ҳибсга олиш пайида турганида оналик меҳри яна ғолиб келди. Она ҳурмати оқпадарни авф этдилар. Ҳатто, онанинг раъйига қараб оқпадар фарзанд ўқиб ва ишлаб турган Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтига унинг ярамас хулқи ҳақида юборилаётган хатни тўхтатиб қолишди.

Ниҳоят, оқпадар Абдурауфнинг жиноий ишида баттол отанинг ҳам кирдикорлари фош бўлди. Оқпадар ўғил милицияда, жиноий жавобгарлик қошида тиззалари қалтираб: «Мен отамнинг фармойишини бажарганман. Унинг буйруғи билан онамнинг кийимларига ўт қўйиб, кўчага ҳайдагачман» деб тан олишга мажбур бўлди.

Онанинг ноласи битилган хатлар, қўни-қўшниларнинг ҳаққли сигналлари тергов органларида, ишхоналарда ва, ниҳоят, редакцияда ҳам неча ойлаб тутиб турилди. Уни тутиб турган ҳам она, фарзандлар инсофга келиб қолар деган ҳам она. Биз яқинда оқпадар фарзандлар билан охирги марта юзма-юз келдик. Мухторжон ва Шоистахонлар ҳамон ўша қиёфада, она деган зотни ортиқча ташвиш деб биладилар. Баҳодир ва Абдурауф эса, нонкўрлик билан онага қўл кўтаришдан, қалбига наштардек ботувчи сўзлар отишдан ўзларини тийганларича йўқ. Маҳмуд ака эса фарзандларини тўғри йўлга солиш ўрнига, аксинча, улар панасида туриб она қалбига тош отмоқда. Конунлар олдида эса ўзининг жиноятқорона қўлини яшириб, гўё мусичаи бегуноҳ бўлгиси келади. «Фарзандлар шундай нобакор экан, — дейди у ўзини оппоқ қилиб кўрсатиб, — мен нима қилай? Қолаверса, шу нобакорларни Манзуранинг ўзи туққан-ку!?»

Йўқ, Маҳмуд Шукуров, чучварани хом санабсиз! Бу ботқоқдан ҳеч ким оппоқ чиқолмайди. Шу жумладан сиз ҳам! Онага қўл кўтарган, уни зорлантирган оқпадарларни ҳеч ким кечирмайди.

Бу воқеани қаламга олишнинг ўзи ҳам чуқур ўйлантиради. Қаламга мурожаат қилишга узоқ вақтлар қўлимиз бормади. Лекин оқпадар фарзандлар андишанинг отини қўрқоқ билиб, инсоф кўчасидан тобора чекиниб бормоқдалар. Улар она қалбининг бебаҳо мурувватини, унинг меҳридарёлигини аёвсиз топтаб келмоқдалар. Улар ота-оналарни ва умуман барча кексаларни бошга кўйиб ҳурматлаш, ардоқлаш каби ота-боболаримиздан қолган буюк анъанамизга ҳам хиёнат қилмоқдалар. Бу билан улар бизнинг муқаддас конунларимизга ҳам, коммунистик ахлоқ нормаларига ҳам зид йўл тутдилар, умуминсоний қоидаларга хиёнат қилмоқдалар!

Эй, оқпадар фарзандлар! Бирингиз олим, бирингиз врач, яна бирингиз бўлажак инженерсиз. Лекин сиз одамийликни қачон касб этасиз? Модомики, сиз одамийлик хислатидан маҳрум экансиз, онабезори экансиз, олимликка ҳам нолойиқсиз, врачликка ҳам, инженерликка ҳам!

Ушбу фельетон босмага тушаётган чоғда ҳам биз яна онани эсладик. Кўз ўнгимизда фарзандлар учун қайғуриб, чўзига ёш олиб турган онани тасаввур қиламиз. Она бизни авф этар, қўлга қалам олиб оқпадар фарзандлар ҳукмини эл муҳокамасига ташлашга қарор қилдик. Сўнгги сўз ўрнида эса фарзандларга мурожаат қиламиз: эй, кўрнамак фарзандлар, онани тавоф қилинг, она қалби—бебаҳо! Она меҳри қуёш! У сизни кечирса, қилмишларингизни унутса ва оилада янги ҳаёт бошланса ажаб эмас. Онангиз оёғига бош уринг, шу хокисор она туфайли сиз дунёда борсиз, тириксиз. Унинг пойига йиқилинг, ёлворинг, узр сўранг, токи, онажонингиз сизни авф этсин!

Шароф УБАЙДУЛЛАЕВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ҲАР УЙДА ХИМИЯ

Магазинларда кам кўпик ҳосил қиладиган «Эро автомат» кир ювиш порошоги, кийим-кечакка антистатик ишлов берадиган «Антистатик-2» препарати, буюмларни янгидек қиладиган «Ворсо» моддаси ва бошқа кўп хил воситалар пайдо бўлди. Шу йил уй-рўзғор химиясига доир қарийб 50 та янги восита саноат кўламида ишлаб чиқарилади.

1976 — 1980 йилларда СССР Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларида буюм ишлаб чиқаришни кўпайтириш, хилини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш кўзда тутилган, — деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Бутуниттифоқ «Союзбитхим» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош инженери Д. М. Боляновский. — Соҳани техника жиҳатидан қайта қуроллантириш, прогрессив жараёнларни жорий этиш ва агрегатларнинг яккаш қувватини ошириш ҳисобига маҳсулот чиқариш кўпайтирилади.

Ҳозир «Союзбитхим»нинг ҳамма корхоналарида шундай ишлар қилинмоқда. Киев, Тбилиси, Брест, Новосибирск, Ашхобод ва бошқа шаҳарларда ихтисослашган бир қанча янги заводлар қурилди, кўпгина заводлар реконструкция қилинди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг яқинда эълон қилган «1976—1980 йилларда харидоргир моллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва уларнинг сифатини ошириш чоралари тўғрисида»ги қарори партия, Совет ҳукумати меҳнаткашлар маиший турмушини янада яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганликларининг янги, ёрқин далилидир. Ўнинчи беш йилликда химиявий маҳсулотлар, жумладан уй-рўзғор химия маҳсулотларини тайёрлаш ҳажми устун суръатлар билан ошиб боради. 1980 йилга бориб бундай маҳсулотлар чиқариш қарийб икки баравар кўпаяди.

Шу вақт ичида совуқ сувда ҳам кирни тоза қила оладиган модда, самарали шампунь каби 200 хил мол ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Уларнинг кўплари мутлақо янги хоссаларга эга бўлади. Холодильниклар яхини эритадиган препарат шулар жумласидандир. Ҳозир маҳсулот сифатига алоҳида эътибор берилмоқда. Бултурнинг ўзидагина рўзғор химиясининг 40 дан ошиқ молига давлат Сифат белгиси берилди. Ўнинчи беш йилликда юзлаб маҳсулотларни Сифат белгиси олишга тайёрлаш мўлжалланади.

ДОНГДОР СУТ СОҒУВЧИЛАРГА БАҒИШЛАНДИ

Бухоро область партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими «Кучимиз — дўстликда» деган плакат тайёрлади. Бу плакат мамлакатнинг икки донгдор сут соғувчиси, КПСС XXV съездининг делегатлари — Эстония чорвачилик ва ветеринария илмий-тадқиқот институтининг «Вильянди» таянч-намунавий совхози чорвачилик фермасининг меҳнатчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Пейда Аугустовна Пейпс билан Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси Мухтарама Ғаффорованинг социалистик мусобақасига бағишланган.

Плакат пешқадам сут соғувчилар қандай қилиб сигирларнинг юксак маҳсулдорлигига эришаётганликлари, чорвачилик фермаларидаги мавжуд резервларни ишга тушираётганликлари тўғрисида батафсил ҳикоя қилади.

(ЎзТАГ).

Телевидение

30 ЯНВАРЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Зарядкага сафланинг. 10.30 — «Будильник». 11.00 — **Совет Иттифоқига хизмат қиламан.** 12.00 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 13.00 — Музикали киоск. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — **Болтиқ депутати** (бадиий фильм). 16.20 — **Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати.** Аёллар. Эркин программа. 17.00 — **Халқаро панорама.** 17.30 — Мультфильмлар. 18.00 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Музикали абонемент. 19.50 — **Само қалдирғочлари** (бадиий фильм, 1 ва 2-сериялари). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати.** Кўргазмали чиқишлар. 00.10 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — И. Исоқов ва Қ. Юсуповлар концерти. 11.00 — Шоирлар — болаларга. П. Мўмин. 11.45 — **Педиатр маслаҳати.** 12.00 — **Канонир Доласнинг саргузаштлари** (бадиий фильм, 2-серия). 13.25 — Ота-оналар учун консультация. 13.55 — **Спорт кўрсатуви.** 14.25 — Киноэкран янгиликлари. 18.05 — Янгра, барабан! 18.35 — Концерт. 19.15 — «Зангори экран» почтаси. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — **Илғор тажриба мактаби.** 20.15 — «Лазги» вокаль-хореография ансамблининг концерти. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — **Телеминиатюралар.** 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — **Аршин мололон** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

16.55 — Фрунзе кўрсатувлари.

31 ЯНВАРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — **«Энг қадимги эртак»** (бадиий фильм). 12.15 — **«Ҳайвонот оламида».** 15.00 — **«Мирзачўл».** Ҳужжатли фильм. (Ўзбекистон). 16.00 — П. Бровка ижоди. 16.45 — «Биз табиат билан танишамиз». 17.10 — **«Чук ва Гек»** (бадиий фильм). 18.00 — «Онамларнинг мактаби». 18.30 — «Буратино кўргазмаси». 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — Концерт. 19.40 — Челябинск области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар. 20.25 — Ф. Достоевский. «Степанчиково қишлоғи ва унда яшовчилар» (фильмспектакль). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Фильм-спектаклнинг давоми. 23.40 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — Ёзувчилар — болаларга В. Катаев. 18.55 — **Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари.** 19.15 — **«Ахборот».** 19.30 — Халқ контроли экрани. 20.00 — **«Отелло»** студентлар саҳнасида. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Социалистик мусобақа илғорлари учун концерт. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — **«Ҳалокат бурчаги».** (бадиий фильм, 1-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — **«Катта йўл»** (бадиий фильм). 20.40 — **Янгиликлар.** 21.00 — Ҳужжатли фильм. 21.20 — «Тошкент маркаси билан». 21.35 — Олий математика.

Радио

30 ЯНВАРЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Х. Охунова ва М. Аҳмедов куйлайди. 9.15 — **«Табассум».** 11.15 — Москва. **«Эрталабки салом».** 12.10 — «Сулолалар шарафи». 13.00 — **Чорва қишловининг боришини текширамиз.** 13.30 — Хатларингизни ўқиб. Концерт. 14.00 — Дала меҳнаткашлари ўқишяпти. 15.10 — «Мактаб ва ҳаёт». 15.25 — **Бир қўшиқ тарихи.** Музикали ҳикоя. 16.10 — А. Қодирий. «Обид кетмон» романи асосида радиоинсценировка. 17.40 — Дам олиш киноафишаси. 18.00 — Москва. **Халқаро шарҳловчилар даврасида.** 18.30 — «Дўстлик тўлқинида». 19.00 — Рақс оҳанглари. 19.20 — **«Ёшлик»** радиостанциясининг программаси. 20.25 — **Ватан ҳақида қўшиқлар.** 21.00 — «Ялла» вокал-чолғу ансамбли ижро этади. 22.00 — **«Табассум».** (такрорий эшиттириш). 23.15 — Лирик тароналар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р. 14158. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 25.